Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2282 — SIX PAGES — NGÀY THỨ SÁU 26 MARS 1926 — NGÀY 13 THÁNG HAI NĂM BÍNH DẦN — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 18

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
Téléphone: 203
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	Đông-Pháp	Ngoại-quốc
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng	6 50	8 00
Ba tháng	3 50	4 00

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報 六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày [illegible]

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE Nº 4927

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152-156-157 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez MM. Davignon, Bourdet & Cie 9, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì để ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì để cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU chủ bút.

TIỆC TRÀ

THẾT ÔNG BÙI-QUANG-CHIÊU

Số báo ra ngày hôm qua, bổn-báo đã có lược-thuật cuộc nghinh-tiếp ông Bùi-quang-Chiêu, nay xin nói về tiệc trà mà quốc-dân ta thết ông Bùi tối hôm qua.

Đồng-bào tả nhiệt-thành ra đón ông Bùi khi ông mới ở tàu xuống như thế nào thì tối hôm qua tiệc trà thết ông cũng long trọng như vậy và có lẽ còn sốt sắng hơn.

Thiệt vậy, mới 8 giờ tối mà ở trong một cái miếng đất rộng rải đã đông chật những người: đủ cả người trong sĩ nông, công, thương tam kỳ chớ không phải chỉ riêng đồng bào Nam-kỳ mà thôi.

Ngoài đồng-bào ra, có cả mấy nhà làm báo Tây cũng có tới dự tiệc trà là ông Colonel Sée, Tổng-lý báo Opinion, ông Monribot chủ-bút báo Opinion, ông Neuman tổng thơ-ký báo Opinion, ông Ardin, Tổng-lý báo Saigon Républicain, ông Camille Delong, chủ-bút báo Saigon Républicain, ông Fontaine Laporte, Tổng-lý báo La Libre Cochinchine. Lại có cả quan Trạng-sư Gallet cũng có mặt tại tiệc trà.

Đến 8 giờ rưỡi thì ông Bùi tới. Khi ông vừa bước chơn lên diễn-đàn (tribune) đồng-bào đều đồng thanh mà la lớn mấy tiếng: « Bùi-quang-Chiêu vạn-tuế » như khi đón ông ở tàu mới xuống.

Đoạn đợi cho các ngài có chưn trong cuộc tổ-chức đón ông Bùi tề-tựu đông đủ, ông Lê-quang-Liêm mới thay mặt cho ban trị-sự mà đứng lên nói mấy lời như sau nầy: « Tôi xin có lời cảm tạ các anh em, chị em có lòng tốt không ngại xa-xuôi mà đến đông đủ dự vào tiệc trà, làm cho tiệc trà ngày hôm nay được long-trọng như thế nầy. Đáng lẽ bữa nay, chúng tôi có đọc nhiều bài diễn-thuyết để ca tụng cái công lao của ông Bùi song vì chẳng may, dân ta mới phải cái tin đau đớn là cụ Phan-châu-Trinh là một bực chí sĩ mới tạ thế cho nên bữa nay chúng tôi chỉ đại-quyền cho ông Nguyễn-phan-Long đứng lên tỏ đôi lời để ông Bùi được biết cái thạnh tình của quốc-dân đối với ông ». Ông Lê-quang-Liêm nói dứt lời thì đồng bào vỗ tay hồi lâu. Xong dịp vỗ tay, ông lại nói tiếp rằng: « Vì cụ Phan-châu-Trinh mới tạ thế, xin anh em im lặng trong hai phút để tỏ dấu chia buồn ».

Cảnh-tượng đang náo nhiệt mà nghe ông Lê-quang-Liêm nói đến cụ Phan-châu-Trinh mất, ai cũng đều cảm-động mà đứng im không có lấy một tiếng nói cười, khác nào như có mấy tầng mây sầu thảm bao bọc chung quanh anh em.

Vừa dứt hai phút đồng-hồ, ông Nguyễn-phan-Long đứng ra đọc một bài diễn-văn như sau nầy: « Tiệc trà mà anh em tổ-chức để thết qui-hữu bữa nay lẽ ra vui vẻ mà vì một nhà đại-chí-sĩ ở nước ta là ông Phan-châu-Trinh mới tạ thế cho nên nay tôi chỉ xin thế mặt anh em mà có đôi lời chào mừng qui-hữu. Trong cái thì-giờ mà qui-hữu ở Pháp, qui-hữu thật đã làm hết cái bổn-phận một người dân Annam. Qui-hữu đã đem bao nhiêu những đều áp-chế ở Đông-pháp sang trần-tình ở bên Pháp làm cho người Pháp biết đến « sự thiệt » ở Đông-pháp. Có lẽ nhờ đó từ đây về sau, ta sẽ không thấy những sự áp-chế và người Pháp với người Nam mới mong liên lạc thành thật với nhau là đều ta hằng mong mỏi! »

Ông Long đọc bài diễn văn đó rồi, ông Chiêu giơ tay ra bắt tay ông Long và mọi người đều vỗ tay mừng rộ.

Đợi cho hết dịp vỗ tay, ông Bùi-quang-Chiêu mới đứng đáp lại. Trước hết, ông nói bằng tiếng ta mấy lời như sau nầy: « Trước sau, trong một năm ở Pháp, tôi chỉ có một chút nhiệt tâm đem cống hiến đồng bào mà nay về đây được đông đảo chị em, anh em trong ba kỳ có lòng quá yêu trọng đãi tôi thế nầy, tôi nghĩ công lao chưa có gì là xứng đáng với cuộc nghinh tiếp nầy mà nay được thế nầy thật lấy làm cảm động vô cùng. Nhưng trong sự vui hôm nay, tôi phải có một đều rất buồn, buồn vì ông Phan-châu-Trinh mới mất. Xưa kia, cách 12 năm đây, tôi đã có dịp gặp ông và gần ông. Lúc đó tôi với ông, hai người thường bàn với nhau những chuyện nước, chuyện nhà, không bao giờ gặp, tôi với ông có nhiều chỗ đồng ý. Tưởng rằng tôi về đây, thế nào cũng còn gặp ông một lần nữa, thế mà ai ngờ giữa ngày tôi bước chưn lên bộ thì ông mất! Thật là đáng thương tiếc vô cùng! *(Chỗ nầy, ông Bùi đang khi nói tự nhiên như người muốn rơi lệ, chính nhiều người trông thấy mà nhiều người cũng có tấm lòng xót xa như ông Bùi cả).* Tấm lòng thương tiếc đó chẳng những tôi có, chắc anh em đây ai cũng có một lòng thương tiếc như tôi. Nhưng xin hãy cho ngừng lại để tôi nói qua mấy lời bằng tiếng Pháp cho cả người Pháp cùng nghe rồi tôi lại sẽ phiên dịch ra tiếng ta.» *(Vỗ tay hồi lâu).* Nói xong mấy lời đó, ông Bùi mới rút một bài diễn-văn ra đọc đại để như sau nầy: « Khi tôi ở Pháp, hoặc qua Bordeaux, hay Toulouse, đâu học-sanh Annam hay là các nhà lao động ta ở bên Pháp đều tiếp tôi một cách trọng hậu, tôi rất lấy làm cảm về tấm lòng của đồng-bào đối với tôi. Đồng-bào đã tin yêu tôi như vậy thì từ rày về sau, tôi phải gắng làm làm sao cho xứng với cái lòng tin yêu đó. Tôi xin thề trước linh-hồn ông Phan-châu-Trinh rằng tôi xin tận-tụy về việc nước. anh em đồng-bào có thể tin cậy ở tôi, ở cái người lãnh-tụ cho cái đảng lập-hiến ở nước ta.

« Nhưng yêu nước không phải là xúi-dộng, là phải thân thiện với người Pháp. Người Pháp là một giống người rất trọng công-lý và nhơn đạo, ta cứ tin ở người ta và liên lạc với người ta một cách thành thật. Vậy ta hãy nên lòng mà đợi. Tôi nói rằng đợi không phải là ngồi đâu mà đợi, ta phải biết rằng *người dám đợi tức là người có can đởm.* Đợi khi nào mà người Pháp không làm điều gì và chỉ hứa xuông thì tới cái giờ chót đó ta sẽ xử trí về sau *(Vỗ tay).* Tuy vậy, trước sau tôi xin anh em cứ tin ở người Pháp và người hai giống thế nào cũng phải liên-lạc với nhau. Xin anh em cùng nhau tung hô: « Việt-Nam Vạn-tuế, Đại-Pháp Vạn-tuế! » Ông nói dứt lời cả người Tây và Nam đều vỗ tay cả. Đoạn ông Bùi có dịch lại tiếng ta đại lược như đã thuật qua ở trên.

Kế đó rồi thì ông Colonel Sée, ông Ardin, ông Gallet đứng lên cảm ơn cái thạnh-ý của ông Bùi đối với người Pháp. Ông Ardin và ông Gallet có nói mấy lời rất hùng-hồn đại để rằng: « Người Pháp ở đây, người tốt thì cũng có nhưng là số ít, còn thì là không phải chơn-chánh pháp-nhơn. Dầu thế nào mặc lòng, người Annam vẫn có thể tin cậy ở cái số ít đó và khi nào có điều gì nghi-vấn thì cứ có thể hỏi ở họ.» Mấy ông nói còn dài nữa, tiếc rằng bài ký thuật nầy đã dài, không tiện thuật hết a đây. Tóm lại xem ra ai cũng có ý mến mấy vị người Pháp đó cả.

Sau hết, ông Lê-quang-Liêm đứng lên nhắc lại rằng đến bữa 4 Avril thì sẽ có cuộc tống-chung cụ Phan-châu-Trinh, anh em nên đi cả. Ai cũng biểu đồng tình.

ĐẰNG-XUYÊN.

DƯ LUẬN

NÓI VỀ CUỘC ĐÓN ông BÙI QUANG-CHIÊU

Nước rặc mới hay cỏ thuối

Trước ngày Annam trần tiếp ông Bùi, các báo Langsa ở Saigon nầy, báo nào cũng có bàn luận. Xem đủ các hiệu, nghĩ ra mới biết đâu thấp đâu cao, đâu hay đâu dở, ai dại ai khôn; chờ nước rặc mới hay cỏ thuối!

Trừ mấy hiệu báo lấy tư ý mà kích bác, tôi lấy bình tâm và công-lý mà đoán xét, và cũng nghiêng tai nghe lóng dư luận Annam, phần nhiều đều khen — phần nhiều ấy là phần có học-thức — đều khen Chủ-nhân và Chủ-bút báo Opinion cử chỉ rất cao thượng, luận vậy mới gọi người khôn, Annam còn ai không khen ngợi. Người mới đến Nam-kỳ như chủ-nhân báo Opinion mà rõ thấu dân-khí Annam há chẳng đáng khen lắm ru! Kế lấy đó, báo Saigon Républicain lấy lẽ công mà phán đoán, mà châm-qui trí hèn mưu thấp, cũng đáng khen lắm vậy. Chẳng như nhữngkẻ ngó chưa khỏi chót mũi, vội la trời sập om-sòm; dám nói Annam muốn làm giặc, đánh với Nhà-nước Langsa, là nước mở-mang, ân còn ghi tạc, thật là lời quá đáng. Bộ những người « la-lửa » ấy nghĩ cho hạng người học-thức Annam là trẻ chanh-ranh, hay là phường ngây-dại chi sao chớ? Dầu Annam có bội-nghĩa vong ân nhà-nước Langsa, muốn phản tâm kình-địch, thì cũng phải làm sao, liệu sao, chớ có lý đâu, không súng ống, thuốc-đạn, không binh tướng không tàu bè, tay không mà dám nhảy ra chống cự.

Có học hạng người ấy biết rõ sức Annam yếu-ớt lại có tánh nhu-mì mềm-mại, không hề dám chống cự, nên bày đều dữ, la lối om-sòm, hăm he bắn-giết cho người lấm khen mình là cang đởm sao chớ!

Nếu quả Annam có lòng phản như vậy lẽ nào Chánh-phủ lại không hay, mà tọa thị điềm nhiên tọa quang thành bại, cho sanh rối loạn.

Ô! Nghĩ cuộc đời mà ngán cho cái lưỡi không xương;

Cọp dầu sanh ba miệng, xem thường, chỉ sợ kẻ bất lương, hai bụng!

THIÊN-CHỈ.

HỎI THĂM

Krauchmar, le 23 Mars 1926.

Cùng ông Chủ-bút,

Xin ông làm ơn ấn hành giùm it hàng sau đây hỏi bài thuốc gia truyền của ông Nguyễn-thành-Điều nói về bịnh thiên thời ở số báo 2276 gày 20 Mars 1926 Hỏi — nói giùm cho biết muối bá-thắc là muối gì? Còn nếu không có nước mưa dùng đỡ nước sông đặng không? Vì từ tháng 11 tới nay tại đây chưa có mưa mà bịnh thiên thời cũng nhiều quá.

Rất cám ơn ông.

PHAM-THỊ-SẢNH.
Thừa-biện Krauchmar.

LỄ TẠ-MỘ

Ông Lê-văn-Khoa, cựu Giáo-thọ nơi trường tỉnh Vinhlong, đã tiên năm 1915, tại làng Tân-giai (Vinhlong).

Nay hội Vinhlong Tương-tế Saigon và những cựu học-sanh của Ngài, lo xây mộ cũng gần xong, định ngày 23 tháng hai, nhằm ngày 5 Avril 1926, ăn lễ tạ-mộ.

Trong gia quyến ông Lê-đại-Nhơn, ngày Chúa-nhựt 4 Avril, lối 5 giờ chiều có mở một tiệc mọn, xin mời chư qui Hội-viên cùng tôn bằng qui-hữu, nhơn dịp ngày lễ, về chung vui và luôn dịp viếng mộ thầy.

Tôi ước ao anh em xa gần, sẽ tề tựu cho đông đủ.

Nay kính thỉnh,
Hội-trưởng hội V. L. T. T.
LÊ-VĂN-BÉN.

ÔNG PHAN-BỘI-CHÂU DIỄN THUYẾT

(*Tiếp theo*)

Thế thì các anh chị khổ lòng cho cha mẹ bà con các tuồng đổ từng giọt máu giọt mồ hôi mà các anh chị thành ra những cái bầu rượu tây, cái túi cơm tây, cái giá áo tây, cái bồ nhìn đi xe tàu, ở lầu tây; thế thì cái tuồng nô-lệ có một ngày kia chưa rõ kết cuộc ra thế nào! Dân nước ta tuy là ngu, cũng không nhẻ nín được mãi, e có khi không kể các anh là con em mà lại có lẽ để tiếng xấu cho Chánh-phủ, có một ngày quốc-dân tự xin giải-quyết cái vấn-đề giáo dục với Chánh phủ, thời tất thế nào cũng ảnh hưởng đến chánh trị nhiều, văn-minh tiền-đồ nước ta họa hay phúc, lúc bây giờ khó đoán-định được.

Hởi các anh em ôi! đội trời đạp đất ai nấy cũng có lương tâm ư, nghĩ tới nông-nồi sau, lẽ nào mà không gai gốc, tôi sở dĩ trông mong các anh cải lương cái mục đích hướng lạc nhập học là lẽ ấy.

Các anh em thanh niên học sanh ôi! các anh em chắt hãy cải-lương cái mục đích nhập học, chăm chỉ về một sự làm nên người quốc dân rất tốt, thời trước hết phải bồi dưỡng cái giáo dục thuần-khiết như lòng ái-quốc, như lòng hiệp quần như lòng công ích tất là cần cho thật thà hết sức, không một thì giờ dối trá, để cho người ta nghi-ngờ, thế thời cái cội gốc làm quốc dân rất tốt đã kiên cố rồi, lại thứ nữa phải chăm chỉ cầu cho được tri-thức mở-mang, như thế nào là lợi dụng được, như thế nào thì hậu sanh được, như thế nào thì rộng đường kinh-tế, mà lợi ích cho nhơn-quần, tất phải mỗi việc mỗi theo trên đường khoa học mà cầu cho tri-thức mới mỗi ngày mỗi phát đạt để cho vừa cung cấp sự yêu cầu trong xã-hội: lại như thế thời cơ sở làm quốc dân tốt đã dày dặng rồi, mà còn lại một sự rất là cần cấp thời không chi bằng chăm chỉ về đường thể-dục. sách tây có nói rằng « cái tinh thần mạnh-mẻ thường gởi nơi thân-thể mạnh-mẻ » (l'âme saine doit être dans un corps sain). Người nước ta ở đời khoa cử qụi trong các gian thảy đồ, lưng dài tốn áo, ăn no lại nằm, đã thành ra một cái bịnh gần chết mà không có thuốc chữa, đến lúc bây giờ, sóng Âu-châu áp vào người ta coi chừng đã lần lần tỉnh dậy, nhưng mà công-phu về đường thể-dục còn chưa nghiên-cứu đến nơi, cái căng-tính mình lười nhác đã quen nết lân ngày, lại nhiều đều thói đẳng, tình dâm để cho hại đến sanh-mịnh, người ta lấy thể làm sự thường, không lo tính đường cải cách, nào là công-khóa về đường thể thảo, nào là lợi ích về cách vận động,....cách vận động người ta không có xét tới nơi trong một ngày có 12 giờ, nữa thì ngồi chết trước cuộc tài-bàn, nữa thời nằm chết về bên đèn thuốc phiện, vận động đã không có công phu, thì huyết mạch lấy gì mà lưu thông, huyết đình mạch-trệ, thân-thể phải hèn ốm cho rồi, dân mới hóa ra dân nô-lệ, nước mới hóa ra nước bịnh phu. Thế thời thể-dục bất cận lưu độc biết bao nhiêu mà kể, bây giờ phải lo đường thể-dục thứ nhứt là siêng vận động thì phải có thời giờ mà không hề dáng đoạn; chăm vệ sanh thời phải trau giồi sạch sẽ mà cấm sự chơi xằng, hai cái sự ấy là việc tự-cường cho các môn thanh niên học sanh ta; thanh-niên học sanh ta là cái linh-hồn của quốc-dân ta linh-hồn cường thì thể-phách cũng cường, thể-phách đã cường thì linh hồn lại càng thêm cường nữa.

Muốn cho được như thế có gì là hơn thể-dục được đâu. Những lời tôi nói trên ấy, tóm lại thì chỉ có ba việc, rằng đức-dục, rằng trí-dục, rằng thể-dục mà thôi, ba đều ấy ở về bên Âu-mỹ đã thành ra một giống cơm gạo dùng hàng ngày mà ở người Nam ta thời lại thành ra một giống thuốc-men để cứu-cấp. Các anh em ta nên hãy hết sức chăm ba đều ấy, thời gọi làm quốc-dân rất tốt, tức là các anh em, vả lại làm quốc dân đủ hiệp-tác với Chánh-phủ cũng là các anh em. Tôi đây trước thường xướng ra bài luận « Pháp-Việt đề-huề », nghĩ là: tất là một mặt có Chánh-phủ khai-hóa quốc-dân, lại tất là một mặt có quốc-dân đủ hiệp tác với Chánh-phủ, vậy sau cái chủ-nghĩa Pháp-Việt đề-huề mới có ngày thực-hiện mà cái đường hạnh phúc cho nhơn-dân nước Việt-Nam ta mới có ngày đầy đủ. Như những sự ấy thật là tôi chỉ trông mong với thanh-niên học sanh ta. Bút lưỡi tôi có khi cùng, mà tấm lòng tôi không bao giờ kể hết. Tôi xin các anh em thương tôi là ngay thật mà xét cho.

Huế, le 17 Mars 1926.
PHAN-BỘI-CHÂU.

MỘT CÁI TANG CHUNG

Cho dân Annam: cụ Phan-châu-Trinh đã tạ thế

Cụ PHAN-CHÂU-TRINH, là một nhà đại-chí-sĩ ở nước ta từ khi ở Pháp về tới bây giờ bị đau luôn. Tưởng rằng cụ bị yếu rồi thế nào cũng mạnh, nào ngờ hồi 10 giờ đêm bữa 24 Mars vừa rồi cụ đã tạ thế.

Sự nghiệp cụ như thế nào, tiết tháo cụ như thế nào, chẳng nói ra đây quốc-dân ta đã rõ, nay Bổn-báo chỉ xin nhắc cho các bạn đọc báo được biết rằng đến bữa 4 Avril sẽ có cuộc tống chung cụ thì mong rằng ai là người Annam đều nên đi đưa hết thảy.

Cụ Phan mất đi, hết thảy mọi người đều thương tiếc, thật là một cái tang chung cho dân Annam vậy.

Trong dịp đau đớn nầy, Bổn-báo đồng nhơn xin phân ưu với qui quyến và quốc-dân.

L. T. T. V.

NAM-KỲ
KHUYẾN-HỌC HỘI

Tối nay 26 Mars, đúng tám giờ tại Nam-kỳ Khuyến-học hội có thiết một tiệc trà đặng đãi ông Vildrac và phu-nhơn, là văn sĩ ở Pháp sang du lịch tại Nam-kỳ.

Ông Vildrac sẽ thừa dịp đăng diễn thuyết nhiều vấn đề; xin vời qui ông đến nghe diễn thuyết và dùng trà.

BẮT HẾT CẢ BA

Bữa 24 Mars, nghe rằng có lính quan Biện-lý troàn bắt ba người là MM. Dejean de la Bâtie, Nguyễn-an-Ninh và Lâm-hiệp-Châu.

Với M. Lâm-hiệp-Châu thì nghe rằng tại lỗi xuất bản tờ báo mới hiệu « Jeune Annam », còn hai ông kia chưa rõ. Có kẻ nói tại đăng lên rãy giấy giục lòng dân.

Việc chưa ắc lẽ thiệt hư, chậm đợi sau sẽ tiếp.

Xem Hoàn-hải tân-văn nơi trương thứ ba.

LỄ TẤN-TÔN

Đức Giám-mục DUMORTIER
(Tên Annam là Cha Đượm)

Hôm qua, đúng bảy giờ sớm mai, tại nhà thờ Đức-Bà có thiết lễ tấn tôn Đức Giám-mục Nam-kỳ. Lễ nầy cực kỳ long trọng, vì một đời người chỉ có một hai lần mà thôi. Khi Đức Giám-mục Quinton từ trần thì bên Tòa Thánh có định cho Đức-cha Dumortier tên Annam là Cha Đượm nối trước. Nhưng tờ nghị-phong thì có, còn lễ tấn-tôn vốn chưa. Nên ngày nay mới thiết lễ tấn-tôn để bố cáo cho thiện-nam, tín-nữ được biết. Bên Tòa Thánh đã phê Cha Đượm, giao phần trách nhiệm lớn lao ấy là đáng lắm. Đức-cha Isidore Dumortier (tên Annam là Cha Đượm) sanh trưởng tại thành Halluin, tỉnh Nord (Pháp-quốc), ngày 6 Avril 1869. Ngài là một đấng thông-thái, lỗi lạc tài ba. Ngài đỗ đặng lưỡng khoa Tấn-sĩ (khoa Cách-vật và khoa Sách-đoán) Ngài thuộc về Dòng-sãi (Mission étrangère). Sang qua Nam-kỳ ngày 28 Décembre 1898, quản họ Cái-mơn đặng 26 năm. Ngài rất hiền lành, nhơn đức cho nên khi được tin phong Ngài lên chức Giám-mục Nam-kỳ thì cả thiện-nam, tín-nữ đồng một tiếng cung chúc chung mừng. Lễ tấn-tôn ngót hai giờ đồng hồ mới xong (từ 7 giờ đến 9 giờ). Cho vị nào chưa biết các lễ tấn-tôn, tôi xin lược tỏ ra đây cho ai nấy được rõ:

Cho những thiện-nam, tín-nữ cuộc lễ bữa 25 Mars vừa qua đây là một cuộc lễ rất long-trọng, một đời chỉ có một vài lần mà thôi. Lễ nầy là lễ của Hội Thánh định ra đặng tôn Giám-mục. Cái trước Giám-mục đương khuyết. Có Đức-cha nào đáng tập-tước thì bên Tòa Thánh, hội nghị coi đáng hay không. Như đáng thì lập sẵn một tờ nghị-phong dâng cho Đức Giáo-hoàng y phê. Khi Đức-cha được tờ nghị-phong bên Tòa Thánh, thì phải chịu lễ tấn-tôn. Chịu tấn-tôn, tức là chịu phép xức dầu Thánh, tức là chịu phong chức. Lễ tấn-tôn một Đức Giám-mục thì phải có ba Đức Giám-mục khác làm đầu, một Đức lễ-trưởng, hai Đức lễ-phó. Lễ-trưởng dùng dầu Thánh (Saint-Chrême) thoa đầu và tay Đức-cha chịu tấn-tôn, rồi đọc mấy bài cỗ-kinh, Đức-cha chịu tấn tôn sẽ được nhậm vào hàng Giám-mục, được quyền riêng lập các Cha cai-quản cả bọ giao dưới quyền Ngài. Ngài là kế hậu của các đặng Thánh Tông-đồ. Kế đó Đức lễ-trưởng giao cho ngài cây Giám-mục-tiên (gậy Giám-mục) là cái món thiên-trợ trong đường thiêng-liêng. Lãnh cây gậy nầy tức là phải chịu nồi nhọc nhằn, nhậm đều lao khổ, phải dày công-phu nắm giữ đặng chăn giữ các linh-hồn. Kế đó lại giao cho Ngài một chiếc nhẫn. Hễ lãnh chiếc nhẫn tức là lãnh cái bạnh ở ngoan-đạo tức là dưng mình cho Chúa, sống vì thần, thác cũng vì thần. Dầu là chiếc nhẫn có nhận ngọc, nhẩ thủy xoàng, vân vân... thì cái sự sắc sảo huê lệ cũng chẳng làm cho phai, cái thiệt-giá của chiếc nhẫn. Lãnh chiếc nhẫn là dâng cả mình cho Chúa, vì đó mà làm người phải tử-đạo. Lãnh chiếc nhẫn là biết tất cả sự giao-kết, cả phần trách nhậm của mình. Đức-lễ-trưởng liền để cuốn sách Ê vang trên đầu, trên vai của Đức cha chịu lễ tấn-tôn, Ngài phải đem cả trí não, đem cả thần sắc, đem cả phần xác dâng vào cửa thánh. Thiện-nam, tín-nữ, có tin-thành thấy phảng phất trước mắt các sự mầu nhiệm của Thánh-giáo, của Thánh-sử. Cho những người có tin-thành thì cuộc lễ nầy chẳng phải là bóng người qua lại, lời lên tiếng xuống, hát dọng cao dọng thấp mà thôi. Trong đám muôn muôn, ngàn ngàn người có một luồng gió thiêng-liêng mật-nhiệm thoáng qua, thì cả tục lệ trong mười tám đời đã qua sẽ tái sanh trước mắt tin

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

nhơn. Các đấng thiêng-liêng sẽ ha giảng chen theo đám đông người, đời nầy qua kia, các đấng thiêng-liêng ấy sẽ thấy biết bao lễ tấn-tôn trong mấy đời...., dưới mấy nóc nhà thờ tối tăm, mù mịch, giữa mấy ngọn đèn chao trước gió, các đấng thiêng-liêng ấy sẽ thấy phẩm-nhơn vàng chịu xức dầu Thánh, vàng lãnh gậy Giám mục làm bằng cây thường, nhẫn Giám-mục đúc bằng bạc hèn, nguyện đem tấm trung tâm dâng trong cửa Thánh, nguyện sẽ tận sức chịu các khổ-chiến mà ta thường đọc trong Thánh-sử, các đấng ấy sẽ thấy, các người người nầy, ngày luôn ngày, tháng luôn tháng, bị đem thân hiến nạp cho một vài vị hôn quân. La-Mã, họ ép buộc phải phản đạo, các đấng ấy sẽ thấy mấy người nầy sửng ngó chiếc nhẫn đeo trong tay rồi thẳng thẳng trơ nhìn cái lũ hôn-quân kia, đọc một câu kinh rồi cất tiếng chậm bằm nói rằng: « *Non possumus* » (chúng ta làm không được). Chúng ta làm không được theo lời các ông bảo, chúng ta không thể phản được, các đấng ấy sẽ thấy qua bữa sau mấy người nầy bị khép vào án tử hình, chết cách thảm thiết, lặng nằm dưới mồ vô chủ, nhẫn giám mục đeo theo tay, gậy giám-mục nằm dài theo mình, ngậm cười vì tử đạo.

Mười tám đời đã qua, mà cái dòng giống người trung-đạo không tàng. Hễ lâm nhằm cảnh phải chọn bởi đều: *Một cái chết với một cái phản*; thì dòng giống ấy sẽ chầm bẫm đứng dậy rồi ngả xuống chết, ngả chết như những người tiền bối ngả xuống chết vì đạo vậy.

« ĐẦU TÓC MƯỢN »

Tiểu-thuyết « *Đầu tóc mượn* » của M. Lê-hoằng-Mưu soạn, đã in rồi quyển đầu là cuốn thứ nhứt, dày trên 64 trương, bán mỗi cuốn 0$30. Hiện bán tại nhà in Union ở đường Catinat 155. Sẽ gởi bán trong Lục-châu, nơi các nhà bán sách.

Chẳng hay họ gì mà dám khoe, song gương cũng đáng cho người mua vui trong canh vắng. Xem rồi cuốn nhứt, liền có cuốn nhì đọc tiếp.

Ở lục-châu nhà nào muốn sỉ hãy gởi thơ cho M. Lê-hoằng-Mưu.

RỌI HÌNH CHO TRẺ NHỎ XEM

AU GUIGNOL

(Góc đường Blancsubé và Marc-Pourpe)

Chương trình ngày 28 Mars và 1er Av. 1926.

1. Eclair Journal N. 31
2. La tuberculose (2è partie).
3. Les 3mousquetaires (3è et 4è parties)
4.
5. Les renards (couleurs).
6. 7. Malec aéronaute (1 et 2 partie)

CẦN NÊN BIẾT

Qui-vị hãy thử chế một lít rượu bổ với vị **Quintonine**. *Mua về một chai nhỏ* **Quintonine** *hòa với một lít rượu chác đỏ thật tốt thì đủ thành ra một thứ rượu bổ quí vô giá* **để bổ** *huyết, bổ gân cốt, trị bịnh liệt-nhược, mệt-mỏi, mất-máu, đau gân.*

Uống **Quintonine** *vẫn được ăn ngon, vật thực mau tiêu hóa, khí huyết điều hòa, sung túc, tinh thần mạnh mẽ, phần nhược vi cường. Vị* **Quintonine** *có chất Quinquina, Kola, Coca, Gentiane và Glycérophosphate de chaux.*

Vị **Quintonine** *có đức hay gấp năm lần cái chất cốt Quinquina, uống thơm diệu. Mỗi chai làm đặng một lít rượu bổ.*

Giá mỗi chai...... 0$80

Có trữ bán tại Pharmacie Solirène, Saigon.

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Cũng tại xe-hơi

Ngày 21 Mars lối 11 giờ khuya, công-dân nhà đèn Cầu-kho còn đang xe đồ vào nhà đèn chưa hết. Về việc chở chuyên thùng đồ lớn nặng, nên công-dân có dùng bàn quây, để phụ kéo những thùng nặng, nên có dây sắt dây đồng giăng ngang lộ xuống tới bến. Thình lình xe 1970 tên Mao cầm bánh chạy tới, không thấy, nên máng dây, giựt mạnh cho đến đỗi dân đương kéo phía đầu dây bị quăng ra xa lắc. Trong bọn dân công bị văng ra đó, có tên Trần-v-Đoan, 40 tuổi bị vít nặng.

Saigon, le 22 Janvier 1926.

Kính Chư-tôn đặng rõ: Tại hãng cho vay **CRÉDIT FONCIER** *chẳng những cho vay thế nhà thế phố, mà bây giờ cũng cho vay thế điền thổ, tiền lời rẻ, mà cách trả vốn lại dễ.*

Thế rẻ và dễ là đều tiện cho con nhà Nam khi cần dùng tiền đặng mở mang ruộng đất, hoặc sanh nhai việc khác. Vậy xin Chư-tôn làm ơn cho đồng-bào rõ.

BÙI-THẾ-XƯƠNG,
127, Rue Pellerin — Saigon.

Ai thường

Bữa 23 Mars lối 4 giờ rưỡi chiều, tên Trần-Lai, cu-li nhà máy Ích-xương Cholon, lúc đang làm công việc, bị té bể sọ, chở vào nhà-thương, mất còn chưa hẳn. Đã biết quan mở đường tra xét, lỗi tại Trần-Lai vô ý, nhưng mà rủi về công việc làm, chẳng biết có ai thường chăng nhé?

HÀNG TỐT, GIÁ RẺ

Bổn hiệu mới có lại nhiều thứ tích-so (tussor) thiệt tốt, định bán rao hàng nên giá thiệt rẻ. Bề khổ 0m70 = 3$87 và 4$00 một thước, bề khổ 0m87 = 4$50 một thước. Lại có thứ lụa lèo trắng thiệt tốt, khổ 0m70 = 1$50 một thước.

Bán sỉ có giá riêng, xin viết thơ cho:

PHẠM-VĂN-NGỌC
Directeur de la Maison
CHIÊU-NAM-VIỆN
56 rue Viénot, Saigon
Téléphone n° 565

Sáu đồng với giấy năm năm

Lê-văn-Sáu 24 tuổi ở Bình-phú Đông (Gò-công) thuyền đậu tại Xóm củi, lại ga xe-điện đi Saigon chơi, chẳng may lúc mua giấy, mắng mê-sắc hoa tường bị tay móc túc. Lấy cái bóp-phơi của anh ta trong có bạc sáu đồng với giấy năm-năm, anh-ta liền đi cớ.

Từ rày sắp lên, vào đám đông, có cô nào chen, cọ vế kề vai, đưa tay áng mặt, thì đừng có ngó trân cô mà chết đa nghé!

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 26 Mars 1926.

GIÁ BẠC

	26 3		25	
Nhà-nước	16	50	6	35
Ngân hàng Đông-pháp	16	45	6	50
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine	16	45	16	50
Hongkong Shanghai	16	45	16	50
Chartered Bank	16	45	16	50

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao lãy luôn giá 100 kilos.

Vinhlong		$5 85 à 5 95
Gocong		6 15 à 6 25
Bai-xau		5 95 à 6 05
Baclieu		6 05 à 6 15
Sadec		5 60 à 5 70
Cairang		5 80 à 5 85
Namvian	Gạo trắng	5 75 à 5 86
	Gạo đỏ	5 4[illegible] à 5 5[illegible]
Giá thường		5 90 à 6 00

Hút một đêm một thùng thuốc điếu

Tên Huy dít Kim dít Qui dít Chung dít Trung ghiền thuốc điếu quá nặng. Vì cái tật đó mà bị ở tù mãi thế! Đêm nọ hết thuốc hút, chịu không nổi, thừa cơ khiêng thùng thuốc của Huỳnh-v-Đức ở đàng Jardins Cholon, chủ tiệm Ích-Long, đem về nhà hút. Thùng thuốc nầy giá 82 đồng rưỡi bạc. Đức tức giận tìm ra, còn thùng không, thuốc Qui khai rằng hút hết. — Bắt!

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG
HỌC ĐƯỜNG

Ngày bãi trường: **24 Janvier 1926** (11 tháng chạp Annam).

Ngày tựu trường: **2 Mars 1926** (18 tháng giêng Annam).

Đóng tiền, đem con nhập học và xin lãnh con ra ngày lễ tại:

Phòng văn ở đường Chasseloup Laubat, n. 170 (chỗ trường cũ).

Có xe hơi đem và rước học trò.

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi hiệu: **DODGE**, *máy còn tốt lắm, mui và nệm mới thay tin hảo, vỏ ruột còn tốt.*

Xe nầy ít đi lắm, nay dư dùng nên muốn bán.

Ai muốn đưa bộ hành cho có lợi nhiều thì nên mua xe hiệu nầy và do nơi nhà số **158, đường d'Espagne** *(mặt chợ Saigon) mà thương nghị.*

NHÀ-IN UNION
Về nhà mới

Nhà mới của **Nhà-in Union**, gọi nhà in **Nguyễn-văn-Của** là nhà mới cất rồi ở đàng **Lucien Mossard** số **13**, gần trường Ta-Be, ngó qua nhà Dây-thép cũ.

Vậy kể từ ngày 1er Avril 1926, và nhà in, nhà bán sách và nhà báo L. T. T. V. đều dời về nhà mới cả.

Mời quí khách cùng thân bằng cố-hữu bấy lâu đã có tình yêu dụng nhà in Union và nhà báo L. T. T. V. xin ghi nhớ có cần dùng chi, chịu khó dời gót đến *số 13 đàng Lucien Mossard* thì thấy sự tiếp đãi mua bán như cũ, duy có dời về nhà mới thôi.

Bao nhiêu thơ-từ về sự mua bán với nhà in Union, xin cứ đề gởi cho *M. Ng-văn-Của nhà in Union ở đàng Lucien Mossard số 13 Saigon*, chớ có đề số nhà cũ ở đàng Catinat kia nữa.

Bởi có bấy nhiêu đó tưởng quí khách dễ mà lưu ý để khi cần viết thơ.

TIN MỚI

Kính cho quí cô quí bà đặng hay lòng trước Tết tôi có mua bên Tây hột xoàn, song gởi qua một ít gói nay mới gởi qua thêm nữa đủ thứ, mà kỳ nầy hột nước thiệt tốt, tôi mà khen của tôi tệ lẽ thường, chớ kỳ thật xin mời quí bà quí cô đến xem thì sẽ biết thành thật, tôi sẽ tính giá rẻ lắm đặng bán cho chạy nhiều năm mới lấy hên.

Nay kính mời
FRANÇOIS SỰ
bán hột xoàn và hàng lụa 76 Rue Vannier
(giữa dãy phố Chà Chợ cũ — Saigon).

HÒA MỘT CHAI

Quintonine *với một lít rượu chác đỏ thì thành ra một thứ rượu bổ vô hạng, uống mùi thơm diệu.*

Giá mỗi chai .... 0$80

Có trữ bán tại Pharmacie Solirène Saigon.

LỜI RAO

Có người muốn bán một cái xe hơi hiệu « **BERLIET** » *12 mã-lực, 7 chỗ ngồi, máy móc còn tốt lắm, sơn mới, có đủ cả đồ phụ tùng, vỏ, ruột xe còn mới tinh hảo. Số xe trên bốn ngàn.*

Hồi mới mua 3.500$00 Nay vì có việc đi về nghỉ bên Chánh-quốc nên định giá bán thật rẻ là **1.500$00.**

Ai muốn mua xin do nơi nhà thuốc **Nhị-thiên-Đường, số 88, đường Canton, Cholon** *mà bàn tính.*

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc ANDRÉ LEBON sẽ chạy đi Pháp quốc ngày 5 Avril.

Chiếc CHANTILLY sẽ chạy đi Annam và Tonkin lối ngày 7 Avril

Chiếc AZAY-LE-RIDEAU sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 26 Mars 15 giờ.

Chiếc AMBOISE sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn ngày 27 Mars.

Chiếc CLAUDE CHAPPE sẽ chạy đi Tonkin và Annam lối ngày 26 Mars 9 giờ rưỡi.

Chiếc ROUME sẽ chạy đi Singapore ngày 29 Mars.

Chiếc PAUL PEAU sẽ chạy đi Xiêm lối ngày 2 Avril.

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc CHANTILLY ở Pháp-quốc khởi chạy ngày 5 Mars sẽ đến Saigon lối ngày 4 Avril.

Chiếc ADEN ở Djibouti sẽ chạy qua Đông-pháp ngày 15 Mars.

Chiếc PAUL BEAU ở Xiêm sẽ đến Saigon ngày 29 Mars.

Chiếc CLAUDE CHAPPE ở Tonkin và Annam sẽ đến Saigon ngày 4 Avril.

Chiếc ANDRÉ LEBON ở Trung-quốc và Nhựt-bổn, sẽ đến Saigon ngày 2 Avril.

RƯỢU PIPPERMINT

ĐÒI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiêu.
Làm bằng đường tinh anh.

ĐÃ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ:
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796
ông GET FRÈRES
ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Dầu hôi Mỏ neo

Liệt vị hãy mua thứ dầu hôi hiệu Mỏ Neo (Le Pétrole Ancre) của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà dùng. Dầu nầy thắp ít hao, đã sáng suốt mà không có khói. Thiệt là thứ dầu tốt nhất hạng trong Hoàng-cầu.

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏ thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường d'Adran, số 6. Ông chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

Giá rẻ hơn hết
Đồ tốt không đâu bằng
chỉ có tại
Đại-Dược-Phòng
L. SOLIRÈNE SAIGON
nhờ tiệm buôn bán lớn và lại lập ra
60 năm nay thông thạo các việc,
nên bán như vậy mới được.
Xin hãy đến viếng hàng chúng tôi mà coi
thiệt là rộng lớn hơn nội Đông-Pháp
Chở hàng đến tận nhà và gởi cho lục tỉnh khỏi tiền chở chuyên, bất cứ là mua nhiều ít gì cũng vậy.

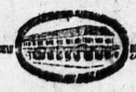

AU SPORTIF FRANÇAIS
135, Rue d'Espagne, Saigon

Xe máy hiệu: J. B. LOUVET
ELDÉE
A. S. F.

ĐỒ PHỤ TÙNG XE MÁY VỎ VÀ RUỘT

Giá rẻ hơn hết
Mỗi người đều biết và ưa dùng hơn hết.
Hãy lại coi xe
hay là hỏi xin Catalogue cũng được.

Feuilleton n° 211 — *Du 26 Mars 1926*

TIỀN CĂN BÁO HẬU

XXI

Hòn Ti-bửu-liên
(Ile de Tiboulen)

Đang cơn nguy cấp, thế cùn lực tận như vậy, Đăng-Tiết cam ngồi khoanh tay, ngó ngay Íp đài mà nguyện cầu trời đất, thình lình chàng dòm thấy nơi chót cù-lao Bom-mê (Pommègue) một cánh buồm tháp thóm, rủi-dong như én, lúc trời thanh, vui dởn lượng sóng xao; thật rõ ràng một chiếc tiểu thuyền phơi nhẹ giữa vời, xa-cách mù mù, nếu chẳng phải tay bạn biển thiện tài, thì mắt thường thế khó mà trông biết đặng.

Đăng-Tiết xem rõ lại quả là một chiếc tiểu thuyền ở bến Mạt-xay chạy tới, lại đang nhẹ tách giòng lả, buông khơi lướt sóng. Đăng-Tiết ngồi ngó chừng thuyền ấy mà trộm xét và thầm tính nội mình mà rằng:

« Ôi, nếu ta mà chẳng sợ người đón hỏi ta, nhìn ra ta là một tên tội nhân vượt ngục, và bắt ta mà dẫn trở lại Mạt-xay, thì ta dám tưởng cho nội trong nửa giờ đồng hồ, ta lội tới ngay thoàn ấy. Vậy ta phải toan sao, liệu sao, nói sao bây giờ? Phải kiếm cớ nào hay mà nói cho qua, gạt lòng người tin ta cho đặng? Và lại những thoàn cỡ ấy như vậy đó, lái-bạn gì cũng đều là tay buôn lậu, ác tâm chẳng kém gì quân cướp-đản cường-gian; thường lệ, chúng-nó hay mượn cớ đi làm ăn nơi cuối bãi đầu gành, mà quần tụ lều sông dặt biển. Người hạng ấy xét kỹ, rõ là lũ tiểu-nhân, có đều nhân việc nghĩa gì mà nó làm, có đều ác việc dữ nào mà nó không dám tính? Miễn có lợi ít nhiều, dầu phải giết mấy mạng người, nó cũng không ghê không gớm! Bởi vậy mới có câu: « Quân-tử hữu bất nhân; tiểu-nhơn vị thường hữu nhân! » May gặp cơn nguy biến như vầy, ta cần phải nhờ tay tế-độ, vớt kẻ trầm-luân, nhưng mà nếu ta không bày liệu ba lo sớm tính kế nào cho nhẹm, để khi sa vào tay chúng nó rồi mà tiếc lậu cơ-gian, thì chi cho khỏi chúng nó bắt ta đem nạp mà lấy phần thưởng công, không trông nhờ lượng; vì chúng nó chẳng hề vị nghĩa mà không kể lợi bao giờ.

« Vậy ta cũng nên để thỉnh thoảng mà xét-suy cho đáo-để rồi sẽ hay, giục tốt e bất đạt! » Đăng-Tiết tính vậy rồi lại nói:

« Mà đang cơn nguy cấp như vầy, ta đợi sao cho đặng mà bảo đợi chờ nữa chớ! Ta chết đói còn gì! Từ hôm qua tới nay, bụng đói xếp ve, tay chơn bủn rủn, sức đã mỏi-mòn, bây giờ dầy ta hãy còn gượng đặng chút hơi, chờ hè trong một vài giờ nữa, chắc là ta phải luội, không còn cương nổi. Thoản lại, bây giờ đây ở chốn thiên-lao, chưa tới giờ, ngục-tốt chưa vào, chưa biết, nên chưa hay mất ta mà truy hô, cho quân tập nã; nếu ta lội ra thoàn ấy tức thì mà cầu tay cứu cấp, vớt kẻ trầm luân, thì chắc là lái-bạn, chưa có hay tin gì, chưa nghi, ta có thể dối xưng là bạn thuyền bị sóng gió đêm nay đập rã. Làm gì họ lại không tin, vì họ biết rõ hồi hôm có trận phong ba phiến nộ. Chuyện mình bày mình biết, kể mình dặt mình bày, và thuyền kia lái bạn đều chẳng may, chìm đắm hết còn ai mà phản đối. Thế thì ta cũng nên lội ra thoàn ấy bây giờ! »

Dứt lời, Đăng-Tiết vùng xây mặt lại ngó ngay chiếc thuyền rã hồi hôm trơ mắt nhìn xem, rùn mình rởn ốc. Thấy trên rang, có một cái mũ của bạn thuyền chết chìm bỏ rơi, sóng đưa vô mắc đó. Gần đấy, lại thấy đôi ba miếng ván, năm bảy tấm be nổi trôi, bị sóng dập gió dồi tấp nằm dựa bãi. Nhìn xem một hồi, Đăng-Tiết ngụ ý sanh kế bèn gục gặt đầu rồi phóng ngay xuống biển. Lội tới lấy cái mũ đội lên, rồi quơ lấy một tấm be làm bè ôm lội tuốt ra khơi, đón đầu chiếc thuyền đang nhẹ tách. Chàng và lội và nghĩ rồi thầm nói:

« Như vầy, thế nào ta cũng thoát thân! » Nghĩ vậy nên chàng có lòng mừng; lại hễ chàng có lòng mừng bao nhiêu, thêm sức lực bấy nhiêu; nhờ vậy mà chàng lội riết một hơi, đã thấy gần thoàn lướt sóng.

(Mai tiếp).

Thiên hạ ưa dùng thuốc của Đại-dược-phòng **L. SOLIRÈNE,**

là tại nơi đây bán ròng thuốc tốt

Bởi vậy sổ bán càng ngày càng thêm một cách lạ thường

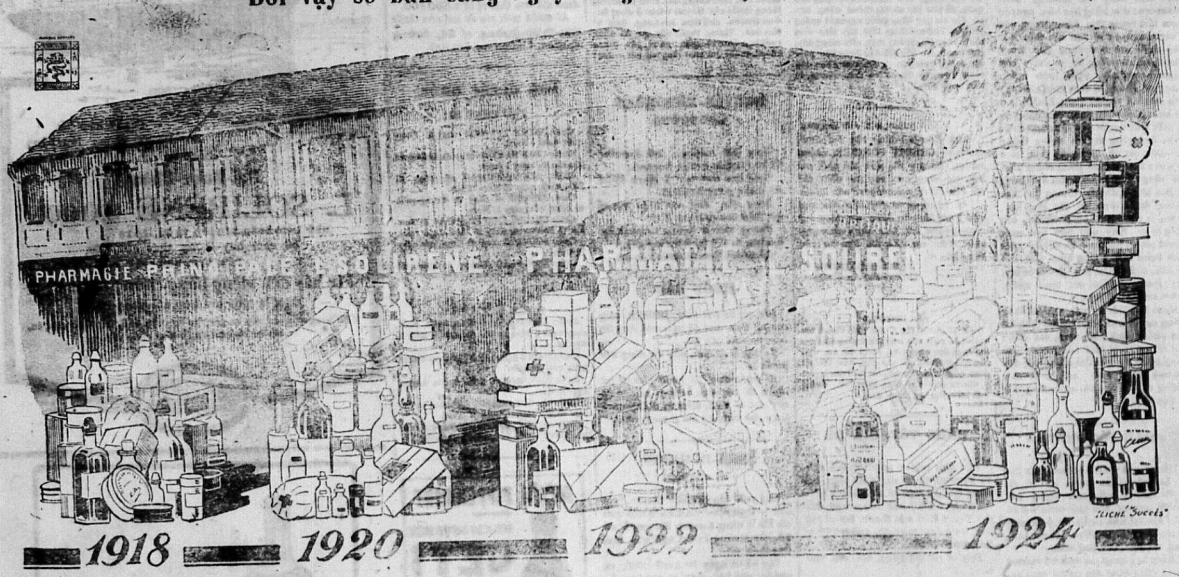

Nội cõi Đông pháp, có nhà nầy bán rẻ hơn hết

ở Lục-châu gởi thơ mua thuốc, nhiều hay là ít không tính tiền gởi

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:

Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn-cỏ cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẴNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT — Điểm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.

PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hoi ba liều Khí ấn rồi thì để liều tang.

COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Bỏ cho mỗi người làm ra nước mạch hoi-dầu, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẤM ĐỀ GIẢ MẠO, MẮT CHƯỚC

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tiến-sĩ Lương-y MALZACH à Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau hàng và răng. Trồng răng vàng và cẩu thả

Dây thép nói 371

95 hiệu 23 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ bạn

M. Michel ROBERT

THỢ BIỂN KHÍ CHUYÊN MÔN

Cựu quản-lý xưởng máy của ông J. PAUMIER

102, đường d'Espagne (gần Chợ-mới Saigon)

Lành sửa và thay đổi các thứ máy điện khí.
Lành sửa Dynamos Magnetos, các thứ kiểu.
Lành bơm hơi và sửa các thứ bình đựng hơi điện (accumulateurs).
Lành làm hoàn toàn các thứ máy xay lúa gạo.
Lành chuyển dây đèn và gắn đèn cho các nhà mới cất.
Autos.
Lành làm các thứ pompes hơi điện.
Dẫn thủy nhập điền bằng pompes hơi.
Chuyển dây đèn và hơi điện cho các nhà in.
Lành rập máy điện khí, hơi bao nhiêu cũng đặng.
Có bán và lành rập thang máy, máy cất đồ nặng bằng hơi điện khí.
Làm bết các công việc về điện khí, quạt máy, dynamos đủ thứ kiểu cho mướn quạt máy.
Máy điện đăng trong việc thuốc hiệu CHARDIN.
Đăng xuống đi nơi chỗ nhơn cai quản và có nhiều tay thợ thiện nghề giấy việc.
Giá gia xét chẳng các công việc không đi tiền.

ELECTRIC Entreprises

Trước khi các nghề mướn đặt làm các công việc nói trên đó xin đến hỏi M. ROBERT thì ông sẽ vui lòng chỉ bảo các điều cần ích cho các ngài biết mà không tính tiền công chi hết.

HOÀN-HẢI TÂN-VĂN

Loài người biết tiêu tiền bạc và tiền giấy từ bao giờ ?

Đời Thượng-cổ người ta chỉ biết lấy vật nọ đổi lấy vật kia gọi là « giao-dịch » về sau lần lần biết dùng tiền để tiêu dùng cho tiện, ở Ấu-châu thì tiêu tiền sắt, Á-châu thì tiêu tiền đồng, còn tiền bạc thì mãi đến đời Vua Hán-Quang vũ mười thầy đục làm tiền tiêu sang-ũ g chỉ tiêu dùng được có 5 năm thôi, tiền giấy thì từ đời vua Hiến-Tôn nhà Đường có trước, bấy giờ nhân vì các nước đều hết cả, nhà-nước không lấy gì mà đúc tiền được, phải thông sức cho nhân dân có bao nhiêu đồng bạc đều đem đến kỳ lại kho nhà-nước, nhà-nước sẽ ấp cho bao nhiêu phiếu giấy để mà tiêu dùng. Ấy hai việc ấy từ là sơ-khởi các ngân-hàng thế giới vậy.

∴

Giấy quốc của người Đức

Ai có đi du lịch các độ thành nước Đức vào những xưởng dệt và những xưởng làm máy thì được trông thấy cái vẻ nao-nhiệt của một thứ giấy gọi của bọn công nhân thường dùng. Trong xưởng của hàng 6, 7 mươi vạn con người, mỗi người đuổi chân đi một đôi giầy quốc hình như đôi giầy không cổ, dáng như thế là cốt để tránh những mảnh sắt mảnh gỗ 18 cho khỏi đâm vào chân và khỏi bằng khó truyền điện khi gặp mảnh những tiếng máy chạy tiếng bào đợt chen cái vẻ tiếng giầy gỗ của bọn người, làm cho người trong xưởng hình như câm điếc cả, không ai nói được ra tiếng, không ai nghe được ra, nên có bão gì nhau, nhiều khi phải viết, ít thì ra hiệu như cái dáng bỏ của các người câm người điếc thường dùng để tỏ ý kiến của mình ; thì mới hiểu được. Xem thế cũng cũng tưởng tượng cái vẻ hoạt động của một nước đại công nghệ vậy.

∴

Cái trình độ của nước Mỹ vào khoảng 20 năm nay

Chắc ai cũng biết rằng hiện nay nước Mỹ là một nước giàu mạnh nhứt thế giới, song cũng nên biết rằng sự nhà cường của nước Mỹ cũng chỉ mới 20 năm nay mới phát-đạt quá như thế, 20 năm trở về trước, nước Mỹ chỉ mới là một « Nông-chiệp-quốc », ruộng đất tốt, vật sản nhiều, sức mở-phát đạt, thành ra một nước giàu về nghề làm ruộng, về sau các mục dân dần mở ra được nhiều, nhân dân theo đuổi về máy móc, làm cho nước Mỹ lại thành ra một « công nghiệp-quốc ». Đến khi có cuộc Âu-chiến, các nước Âu-châu về đường thực phẩm, dụng cụ đều không đủ mà bán rẻ người, lại gặp lúc con sông đào Pa-na-ma đã làm xong, nước Mỹ đem những vật-sản, khí dụng cần mà sang bán ho châu Âu-châu ấy được lợi không kể bao nhiêu mà kể, từ đó lại thành ra một « thương-nghiệp quốc ». Lại trong khi có cuộc Âu-chiến, nước nào cũng phải quả hách về tài chánh, thành ra phải vay của Mỹ để tiêu dùng, đến lúc Âu-chiến kết cục, nước nào cũng không có tiền để trả Mỹ, phải điều đình phải khất khửa, mà cái địa vị của Mỹ càng cao mãi lên, rồi lại hóa ra một « đại trái chủ-quốc ». Hiện nay cái tài sản, cái thế-lực, cái địa vị của nước Mỹ thì khắp cả thế giới không có nước nào bằng mà hình như nước Mỹ cũng nghĩ mình là khôn-ngoan, ông thương-gia Mỹ mà có các nước khác đến Âu đều như việc bác nước Anh vậy. Bởi nghĩ thế thì phải-dồn, ức nước phát về việc đi dân, bắc nước Ý về việc ra khoản, lại cho thủy quân đi chu du thế giới để thị uy mà hiệ cường không nước nào giám ho hoe với Mỹ cả.

Ngày mai sướng cho cái nước phú-cường.

∴

Nghề đánh cá của người Nhật

Nước Nhật từ ngày giao thông với ngoại quốc đến giờ, nghề gì nghiệp gì cũng đua tranh với người ngoại-quốc cả, nước Nhật lại đang người quá. Chính-phủ lại phải khích khuyến những nghề làm ăn cho nhân dân, nên mọi nghề đều được phát đạt, nhứt là nghề đánh cá, thì lại càng phát đạt lắm, vì rằng ở hải phận Nhật-bản đã là nơi lắm cá, lại còn ở ven bờ xứ Tây-bắc ấy là một cái mỏ cá thiên nhiêu nữa, mà nghề ấy lại không có ý kinh-doanh hề được cho người Nhật được tự do sanh hoạt mà những cá của họ đánh chỉ tiêu thụ một nước Tàu cũng đã hết sẩy, tính ra cái lợi đánh cá của nước Nhật, trung bình mỗi năm 100 triệu Mỹ kim. Thật là chiếm giải nhất hoàn cầu, hơn cả nước (Mỹ mỗi năm 90 triệu) và các nước Âu châu.

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho, đường mé sông — (Saigon)

Tôi nhà nầy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây:

Satin (lố Tây), trắng và đủ màu; gốt nhuộm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trở 4 5 00 một thước tây.

Lục-soen làng-châu, trắng, từ 3 6 00 tới 3 5 20 một thước tây.

Tơ-quyến trắng, cạnh chỉ thiệt mịnh; từ 2 2 00 tới 2 5 00 một thước tây.

Lãnh thương hạng, thiết trắng, dệt rộng hơn gần Thương-hải, bề khổ rộng 0m60. — Giá 5 20 một quản.

Lãnh đen (ta làng đen huyện, không trổ không đồ lông), khổ Bắc-thảo 6 5 00 một quản.

Lãnh đen (ha làng đen huyện, không trổ không đồ lông) khổ trung 5 5 00 một quản.

Các mặt hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ tốt, và có nhiều thứ, đệt toàn bằng tơ Thương-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ càng, đáng cả hàng tốt mà bán cho đồng bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là: tiên nghĩa nhi hậu lợi.

Vì muốn tri danh trong lục châu, nên bổn hiệu kính lời cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua bất cứ là nhiều ít, xin viết thư cho hàng tôi, thì hàng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tôi sẩn thế nào, thì mới tin chắc lời rao nầy không phải là lời khoét ngét.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH.
Cầu-kho — Saigon.
Kính cáo.

RƯỢU BẠT-HÀ GET PIPPERMINT GET

Rượu nầy uống đi sẽ thấy mát rượi phan tiếng.

Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ : Lục-Tỉnh-Khách-Lâu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Nghiêm nay đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc đứt Chín-Tùng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng đầu đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều đã sai khiến cho vừa lòng qui khách.

Còn ban ngày thì có chasseur gặt, ban đêm lại bách gardien gặt.

Ấy vậy việc trong phòng đầu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như qu' ông qui thầy ti có xe-hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một cán, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lựa lắm.

Vậy nay nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý qui khách, nay tôi kính thỉnh qui ông công qui thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ mát tôi coi ở y như nhà, lợi tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục-châu có lòng giúp cho đồng-bang đăng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH-KHÁCH-LÂU
Rue d'Espagne, Saigon

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mộ thể thao trước khi ăn đến những miếng quốc mệt nhọc hồ dụng đặng thứ rượu chác hiệu «TRIBUNACE».

Thứ rượu nầy mùi vị hiệu dùng cả uống, mà chất rượu lại hiền lắm chẳng bề khô, giống gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiết là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sỉ và bán lẻ tại hàng BOYLANDRY, 77, place du Théâtre Saigon có thể chai sẵn và có thứ trong thùng cần người.

ĐEN *khi qu đồ phù tang đen kh mẹ sang hiệu « WIZARD đầu lớn, dùng theo các kiểu*

Bán sỉ và bán lẻ tại cửa hàng

TRẦN-QUANG-NGHIÊM.

209 Rue d'Espagne Saigon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

38. — Rue de Canton 38. — Cholon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG. — HÓA ĐÀM THUẬN KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN
(Thuốc hườn trị binh ho)

Tiệm chánh tại Quảng-đông tỉnh thành, đường Đại-tân số 143, 147 và 149.
Tiệm ngành tại Cholon, đường Canton số 38, dây thép nói so 658

Vã chăng đàm là gốc nơi thầy, nơi thủy, nguồn cội, nó là bởi nơi đòn thấp của thần đàm mà sanh ra nơi tì đàm, rồi ngưng kiết lại nơi phổi, cho nên tùy là chổ gốc sanh đàm, còn phổi là đồ để chứa đàm.

Lời xưa có nói: Hễ trị đàm thì trước hết phải trị khí, khi thuận thì đàm tiêu; cách trị như vậy mới phải phép:

Phàm hễ ngoại cảm lục dâm, nội thương ẩm thực, thì phế khí ắt bị huất, tích tụ nước miếng lại mà thành đàm. Nếu trị không trúng cách, thì nó chạy vào kinh lạc mà sanh ra bạch đàm, hoặc sanh binh ho, ngủ nghê không được, hoặc tay chơn giở lên không nổi, hoặc gân cốt nhứt mỏi, hoặc nghẹt, lỗ trái tim, hoặc lưỡi nói không được, hoặc sanh nhiều chứng lạ, nói chẳng hay cùng.

Nhưng mà binh đàm tuy nhiều duyên cớ, hoặc bị phong hàng thư thấp, hoặc vì uống hoặc ăn đồ lạnh lẽo sống sít, mỗi mỗi khác nhau; song chỉ yếu cần là trị cho thuận khí là điều thứ nhứt.

Bổn đường khảo cứu đã nhiều năm, tìm các phương hay mà chế luyện hườn thuốc nầy ra, bất cần lao đàm hay là ngươn đàm, cùng các chứng lạ; chẳng luận là bịnh nặng nhẹ hễ uống thuốc nầy vào thì ứng nghiệm như thần.

Gần cho bịnh đã lâu năm, đàm chưa dứt nhiều, hễ đem thuốc Hóa-đàm Chỉ-Khái-Hườn nầy theo mà uống cho thường thì ngươn khí lần lần bình phục, đàm khí tiêu hết quyền, chẳng cần đuổi mà nó tự nhiên cũng hết.

Chư tôn có mua thì xin nhìn cho chắc nhãn ông Phật mập của bổn hiệu **Nhị-Thiên-Đường** *thì khỏi lầm đồ giả.*

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống 1 hườn, sớm mai, trưa và tối. uống với nước trà.

Mỗi hườn giá là .... 0$10 | Mỗi hộp 12 hườn giá là... 0$90

XE HƠI:

CITROËN

Các ngài nên mua một cái xe hơi hiệu « CITROEN » kiểu rất đẹp, 10 mả-lực, 5 chỗ ngồi. Thứ hiệu xe nầy là thứ của người Annam ưa dùng hơn hết

Xin do nơi hảng:

Société Anonyme des Etablissements BAINIER AUTO-HALL. — Saigon.

MÀ THƯƠNG NGHỊ.

HÃY CHO CON MÌNH DÙNG

BỘT SỮA HIỆU

NESTLÉ

Hậu nhựt nó sẽ trở nên con người mạnh bạo và mập mạp.

Tại hãng Nestlé mon bài số 35 đường Mac-Mahon có cho tiền bột [illegible]

SÁP MỠ

Cô Ba

PACHOD Frères & Cie Lyon

Chữ quốc-ngữ nên viết cho đúng

Từ ngày có cái phong trào chấn hưng quốc-văn đến nay, chữ quốc-ngữ đã thạnh hành, ở các trường sơ-học, chữ quốc-ngữ dùng làm thứ chữ dạy phổ thông, báo quốc-ngữ và sách quốc-ngữ xuất biện một ngày một nhiều thêm, số người biết đọc biết viết quốc-ngữ cũng một ngày một nhiều thêm, các thứ giấy má tầm thường, cũng đã thấy toàn dùng chữ quốc-ngữ cả, ở xã-hội ta bây giờ, chữ quốc-ngữ đã gần thành một thứ chữ phổ thông, mà chiếm cái địa-vị thật là quan trọng. Những người có nhiệt thành về quốc-văn cũng đã khảo sát tinh tường cách viết cách đọc, bàn đi nói lại, đăng trên các tờ báo cũng đã nhiều, ý cũng muốn cho chữ quốc-ngữ viết cho có chuẩn đích, nhứt luật như nhau, có ngày thành ra văn-tự riêng của một nước. Mà xem cách viết chữ quốc-ngữ của phần nhiều người mình bây giờ thì hình như vẫn theo lối cẩu thả, không chịu lưu ý đến, mà chữ viết vẫn thấy sai lầm, trông thật là chướng mắt. Vậy ký-giả lại xin nói lại một lần nữa, mong rằng bà con ta đừng cho là việc tầm thường, cứ gặp sao hay vậy, mà lưu ý về chữ viết cho khỏi sai lầm, may ra chữ quốc-ngữ viết có chuẩn-đích nhứt luật như nhau, thành ra văn-tự của một nước, thật cũng là một việc cần thiết ở cái buổi tiến hóa nầy vậy.

Đã đành rằng cũng trong một nước mà giọng nói ở xứ nào quen theo xứ ấy, quen đi từ khi bé, không có thể nhứt luật như nhau. Tức như ở nước ta, người Bắc-kỳ tiếng nói đã rõ ràng, mà năm dấu biện biệt cũng phân minh, nhưng lại có một điều sở đoản, là vần *tr* với vần *ch*, vần *x* với vần *s* vần *gi* với vần *d*, thì phân biệt không rõ (nhứt là người ở thành phố Hà-nội); người Trung kỳ và người Nam-kỳ, thì nhờ cái âm hưởng tự-nhiên, mà những vần ấy phân biệt rất tinh; nhưng vì giọng nói ngọng nhiều, cho nên lại nhiều vần đánh không đúng, như *an* gọi là *ang*, *bằng* thì gọi là *bản* *viết* thì gọi là *việc* vân vân, lại cũng có nơi thì vì giọng nói nặng quá, có nơi thì vì giọng nói nhẹ quá, mà năm dấu đánh lại sai. Ta phải biết rằng thơ đồng văn (chữ viết cũng theo một lối) là một lẽ rất cần, nước nào cũng phải thế. Nước Tàu cũng mỗi tỉnh nói mỗi khác, nhưng chữ viết cũng phải nhứt-luật như nhau; nước Pháp người phía Bắc với người phía Nam, giọng nói cũng khác nhau nhiều, nhưng chữ viết thì do tòa Hàn-lâm đã định mẹo luật ra, ai cũng phải theo một lối; có thế thì giấy má mới hiểu được nhau, mà thành ra chữ được. Chữ quốc-ngữ của ta, là nhờ mấy ông cố-đạo dùng chữ mẫu vận tây ghép lại mà thành tiếng để dịch tiếng nói của ta, thật là tiện, thật là dễ, người học thật là mau biết; nhưng xưa kia khi trong nước đương chuyên dùng chữ nho, thì chữ quốc ngữ không mấy người lưu tâm đến, chẳng quachỉ coi là một thứ chữ dùng để ghi lấy tiếng nói, biên chép những công việc lặt vặt, và viết những tờ giấy lăng-xăng, người viết chữ ý minh, miễn là xong việc thì thôi, nào có ai bắt bẻ gì, mà cũng không có luật phép nghiêm nhặt tất phải theo, như chữ tây và chữ nho đâu. Người mình cứ tùy tiếng nói của ghép vần mà viết, quốc-ngữ tuy có chữ, mà cách viết thật là cẩu-thả buồn cười. Từ ngày chữ nho đã bỏ, quốc-ngữ đã gần thành lối chữ phổ thông, cơ-hồ việc gì cũng phải dùng đến; mà người mình phần nhiều vẫn giữ thói cẩu-thả như trước, cứ theo tiếng của mình mà viết, khiến cho người khác xứ thường không hiểu được nhau, và lầm chữ sai lầm, mắt nhìn thật là ngạn chướng. Chữ viết như thế, thì bao giờ thành chữ, đó chỉ tại bà con ta không chịu lưu ý một tí đó thôi. Lại còn thế nầy nữa, người mình phần nhiều vì kiêng tên húy của nhà mình mà chữ viết lại sai đi như *đức* viết là *đước*, *thành* viết là *thừng* vân. vân, khiến cho người đọc phải sững ra một lúc lâu, suy nghĩ mãi rồi mới hiểu (kiêng tên thì chỉ kiêng khi nói, chớ không kiêng khi viết, làm vậy bất húy, chữ nho cũng thế, có ai lại vì thế húy mà viết đổi chữ đi bao giờ)

Có người nói: « chữ nho và chữ tây đã có tự-điển, quốc-dân công-nhận, qui-tắc đã nhứt định, ai cũng phải theo; chớ như chữ quốc-ngữ của mình, thì chỉ là tùy tiếng nói rồi chép vần mà viết, đã có qui-tắc nhứt định gì đâu; và lại, quốc-ngữ là một thứ chữ giản tiện, cốt cho người học mau biết, để cho mau được phổ thông, cần gì mà phải bắt bẻ, cho thêm phiền và thêm khó». Nói thế là không phải, đã gọi là văn-tự của một nước, thì lối viết phải nhứt định, chữ nào nghĩa nấy, người trong nước ai cũng hiểu được. Chữ quốc-ngữ của ta bây giờ, tuy chưa có tòa Hàn lâm chuẩn định quốc-dân công-nhận, nhưng các bộ Tự-điển hiện đương thông-hành, dòng cũng đã lâu mà cũng đã rộng, lại từ ngày có cái phong-trào chấn-hưng quốc-văn, nhứt là từ ngày có kỳ thi sơ-học yếu-lược đến nay, đã nhiều người lưu tâm khảo sát, cách viết quốc-ngữ đã làm thành sách. Vậy bây giờ ta cũng nên tạm dùng những bộ tự-điển ấy mà hai viết chịu lưu tâm đừa đổi lại một chút, lần lần rồi quen đi thì chữ viết mới có thể thống, mà ai cũng hiểu được, đó cũng là một việc rất cần thiết ở cái buổi chữ quốc-ngữ đã thạnh hành vậy.

H. T. B.

Ai muốn **MUA SỈ** (en gros) những đồ hàng **TƠ LỤA BẮC-KỲ** (Soieries du Tonkin) cho được hàng tốt, giá rẻ, nên viết thơ mau mau cho tiệm

Maison Tonkinoise

ĐỒNG-THỊNH

4, rue de la Soie Hanoi

Thời sẽ được lời nhiều

Ai muốn lấy kiểu (chantillons) hỏi giá tiệm ĐỒNG-THỊNH ấy cũng trả lời tử-tế.

CÁCH LÀM THIỆT HAY

Muốn ở nhà làm một lít rượu bổ, nhắm chẳng chi khó. Lại đàng tiệm thuốc mua một chai **Quintonine** *đem về hòa trong một lít rượu chác. Liền đó, quí-vị sẽ có một thứ rượu bổ, uống vào bổ khí-huyết, bổ gân cốt, chẳng thứ nào bằng. Vì* **Quintonine** *có chất Quinquina, Kola, Coca, Gentiane và Glycérophosphate de chaux. Nó hay gấp năm chất cốt Quinquina, mùi lại thêm thơm dịu.*

Giá mỗi chai.. 0$90

Có trữ bán tại Pharmacie Solirène, Saigon.

INJECTION PEYRARD

Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

TRUYỆN TÔ-HUỆ-NHI 3 cuốn (trọn bộ) giá... 0$36
OÁN-HỒNG-QUẦN 1 & 2 (còn tiếp) giá... 0$20

OFFICE AGRICOLE & IMMOBILIER DE L'INDOCHINE

Immeubles — Plantations — Rizières

TÉLÉPHONE: 539

115, Boulevard de la Somme
SAIGON

Các ngài mà thật là tay hút thuốc điếu thiện nghệ thì nên dùng thuốc điếu hiệu:

« MELIA MARINA »

đầu có bao sáp, hút không dính môi, mỗi gói đều có hình rất đẹp, mùi vị lại thơm tho dễ hút không khó cò.

HAY LÀ HIỆU:

« MELIA DIAMANT »

là hai thứ thuốc điếu ngon hơn các thứ khác.

Các ngài cũng nên nhớ thứ thuốc chưa vấn hiệu:

« MELIA DIAMANT »

là thứ thuốc ngon thượng hạng.

Đại-lý nội cõi Đông-pháp:

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

Hãng nghánh ở **Saigon, Pnompenh.**
Haiphong, Hanoi, Namdinh, Benthuy, Thaibinh, Yunnanfou.
Tourane, Hue, Quinhơn, Nhatrang, Donghoi, Thuxa.

yếu đuối vàng vọt

GẦY MÒN

Thuốc SIROP de **DESCHIENS** có huyết bổ

Làm cho sung túc mập mạp, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trữ bịnh.
Thuốc nầy hiệu hơn thịnh bổ tốt và các thứ thuốc có tánh sắt. - Các nhà thương tại thành Paris đều dùng nó.

SOCIÉTÉ INDUSTRIELLE D'EXPORTATION EN EXTRÊME-ORIENT

S.I.N.D.E.X.

95.— Rue Catinat.— Saigon

Hình chụp tại xưởng ráp máy xay lúa gạo của hãng
Etablts **PH. LAFON, TOURS** (France)

Nhà máy xay lúa gạo lớn hay nhỏ

Muốn hỏi giá cả hay điều chi khác hãng sẽ sẵn lòng chỉ biểu và không tính tiền công chi hết

N° 23

LƯƠNG-DUYÊN

DO TÚC ĐẾ

(Ái-tình đoản thiên Tiểu-thuyết)

Mình-quân lương-tể tao phùng dị,
Tài-tử giai-nhơn tỉ ngộ nang;
Xưa nay trong cõi Trần-hoàn,
Biết bao nhiêu kẻ lỡ làng nợ duyên;
Ngùi thương cho khách thuyền quyên!

(Tiếp theo)

Mẹ định rồi mẹ sẽ nói với con. Nếu mẹ hiểu con như vầy « Con mất mẹ hết chân chường rồi bây giờ mẹ muốn cho con đừng có nhớ tưởng tới nàng đó nữa ». Nếu mẹ hiểu con như vậy, thì con quyết vâng y theo lời mẹ

— Có vậy thì mẹ sẽ đến đó.

— Mẹ đến đó, mẹ đừng cho biết mẹ là ai. Mẹ giả là người đến mướn thêu khăn vậy thôi. Mẹ nói rằng người ta chỉ cho mẹ, nên mẹ mới biết mà đến mướn thêu

— Nếu con gặp nàng có một lần, sao con dám chắc nàng là cái nết na, mẹ nàng là người đáng cố cập?

— Con hỏi dọ nên con biết rõ. Tuy con giáp mặt nàng có một lần, mà thường bữa con thường thấy được nàng.

— Con ở đâu mà thấy?

— Ở phía bên kia đường có một dãy phố lầu, con mướn trên từng lầu nên con núp sau bình phong mà ngó qua nhà nàng, con thường thấy nàng hoặc ngồi thêu hoặc đi chợ đi búa vậy. Con thấy nàng hoài, mà bởi nàng không dè nên nàng không thấy con.

— Con dòm lén như vậy, là xấu lắm đó con.

— Không lén, chớ con biết làm sao bây giờ cho thấy được nàng. Con thương nàng, là sự tự nhiên, con tưởng cũng không phải là lỗi của con. cũng không phải là lỗi của nàng. Nếu con đến nhà nàng, thì chắc là con bị mẹ nàng ngăn cấm. Vã lại con không muốn cho biết con là ai. Con không cho biết con là duyên cớ như vậy. Con muốn chắc lòng con rằng nàng thiệt là gái chính chuyên, đáng cho con đem lòng hoài ái, bởi vậy nên con mới mướn từng lầu đó mà dòm hành Thoản con thấy được một chút xiêu gì làm cho con phải sanh nghi về cái đức tánh của nàng, thì cái bịnh của con là bịnh nịch-ái nàng đó sẽ thuyên dảm, không cần thuốc men cũng lành mạnh được. Bởi con không thấy một nét gì quấy và trái lòng con hết, nên nay con mới xin mẹ như vậy. Trước hết, thiệt là cái lòng nhơn của con, thấy nàng khóc con tội nghiệp cho nàng mà thôi, con không dè cái lòng nhơn ấy ngày nay lại trở thành trọn một cái lòng thương mến, quyết việc tơ tơ như vầy.

Thưa mẹ con xin thú thiệt cùng mẹ rằng con thương nàng Hạnh lắm; những điều ước vọng về tài tiền trình may mắn của con nay còn ẩn núp trong căn phố hẹp hòi thô bỉ trên Tân-định đó mẹ.

— Con tính như vậy là con làm cho khó lòng, cho rối việc của con đó.

— Mẹ nói làm sao, con hiểu không rõ?

— Mẹ cũng chịu theo ý con mà tính hỏi hôn với con gái ông Đặng-văn-Biên, vì theo lời con mới nói đó, thì thế gì cũng phải xin hỏi, mà mẹ không có chịu, không có khen những người đã đi nói người nầy mà lại còn đem lòng thương người khác như vậy. Con muốn theo lòng tơ đục của con, mà con không ngại rằng cha con chẳng bề chịu cho con cưới nàng Hạnh.

— Tại cái nghèo của nàng nó làm cho cha con không chịu cưới nàng cho con, phải chăng?

— Cái nghèo cũng còn chưa hại cho lắm. Hại có một điều là nàng là gái bực hèn hạ, không có giáo dục, không biết chữ nghĩa gì hết, rồi đem về nhà mình, khách khứa tới lui, người ta thấy người ta cười, hơi nào mà chịu

Người và cười và nói với mẹ như vầy:

— Thưa mẹ, nàng Hạnh khi trước học tại Nữ-học-đường, học cho tới 15 tuổi là lúc mẹ nàng hết tiền hết thế, nên phải đem nàng về. Nàng biết thêu là nhờ học tại trường, nên nàng mới thêu khéo như vậy. Nàng biết chữ, chữ nàng viết hay lắm. Chẳng những nàng là gái thông minh vốn sẵn tự trời, nàng lại là một người đáng trọn bề giáo dục, vì nàng là con dòng, mẹ nàng lại là một bà đức hạnh, biết dạy con lắm. Con chẳng biết rằng cha con sẽ bắt bẻ con nhiều lắm, mà con dám chắc rằng con sẽ trả lời xuôi như nước chảy. Con không lo về việc đó, con lo có một điều, là điều con đã nói với mẹ rồi, là con lo không động lòng hoài ái của nàng đó thôi.

Trong lúc chờ cha con lên đây, thì việc gấp phải làm trước, là con xin mẹ kíp đến nhà hai mẹ con nàng mà cứu cấp cho hai mẹ con nàng đang hồi cơ cần lắm đây.

— Mai sáng mẹ sẽ đi.

— Mẹ thật là một bà mẹ nhơn từ, đó mẹ.

— Mà lại là một bà mẹ lạ lùng, đó con, vì mẹ đã xin lòng nghe theo con một điều rất quang hệ.

(Mai tiếp)

SAIGON.— IMP. DU LUC-TINH TAN-VAN — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES — *Le Gérant:* LAM-VAN-NGO.

Tirage: 3000 ex
Saigon le 25 mars 1926.

Rất hữu dụng — Rất cần ích

Ca-nôt hơi, Ghe thuyền có máy

Cho các vị đồn điền, các vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên.

Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài.

Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nôt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu, bản đồ, hình giảng văn vân không buộc phải mua

SOCIÉTÉ D'ETUDES & D'ENTREPRISES DE NAVIGATION AUTOMOBILE

460, Rue Paul-Blanchy, Saigon

Thuốc hoàn

NIRVA

Trị bịnh

bỏ Nha-phiên rất thần hiệu

Nó thế cho thuốc Solution **R**

của ông HOLBE

TRỮ BÁN TẠI TIỆM THUỐC L. SOLIRÈNE

ở ngang nhà hát Tây. Saigon

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ: những các thứ thuốc Cao-đơn hoàn-tán, cần bổn đường đều là thuốc của ông Lương-y **VI-TỂ-SANH** *bổn thân ra công chọn lựa các thứ dược nơi mấy danh sơn, mà chế luyện cho được tinh thiện tinh mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời. Đúng hình ông phật mập mạp làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người, lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cõi hoàn cầu thảy đều tăng danh lưng đức, thiên hạ đồng đường mừng chẳng xiết chi.*

Chẳng dè một đây mấy kẻ gian nhơn giục đến lợi, chẳng kể tổn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất rẻ tiền mà chế ra các thứ cao đơn-hoàn-tán rồi nó nhái theo hiệu «NHỊ THIÊN ĐƯỜNG» chữ là (THIÊN... ĐƯỜNG) hay (TIÊN... ĐƯỜNG) dán vào... mà làm những gói những hộp, rồi đặng ngụy tạo từ ngữ của bổn đường nầy mà gởi bán khắp nơi. Quý chư-tôn hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ nay mua Cao-đơn hoàn-tán có ngôi thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu **NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG** *mà mua, phải giáp thì mới khỏi lầm giả giả mạo.*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

38 rue de Canton 38 — CHOLON

Chế nhơn cẩn cáo.

C.J. BONNET

HÃY NHÌ CHO ĐẶNG CÁI HÌNH NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY khi Chư-tôn muốn mua hàng lụa

Vitase

PROTÈGE L'INTESTIN

GUERIT L'ENTÉRITE

Thuốc VITASE

Bổ dưỡng tạng phủ,
Chuyên trị bịnh đau ruột.
Dầu cho đau ruột cách nào cũng trị được.
Triêu trừ những bịnh sanh ra vì ăn nhầm món độc.
Uống hết một hộp thì đủ lành bịnh, chẳng hề tái lại mà lại ít tốn tiền.
Hãy mua thuốc VITASE nơi chỗ chánh trong cõi Đông-pháp là

Thượng-đẳng Dược-phòng
L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát Tây, Saigon

Grand du Cinema Centre

105. — Rue de Paris
CHOLON

院戲影央中岸堤

Có bán và cho mướn phiếm ảnh Tây, Tàu đủ thứ

CÓ TRỢ NHIỀU BÓNG TUỒNG *hay tuyệt-diệu*

Ai muốn mua hay là mướn để hát lại — xin mời đến thương nghị.

Sẽ tính giá rẻ

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

Bán tại Imprimerie de l'Union, 157, Rue Catinat - Saigon

Si-Hữu Bá Hạnh dạy phong-hóa lễ nghi cho con trai, mỗi cuốn ..... 0$50

Ái-Vân Tất Độc, dạy phong-hóa lễ nghi cho con gái, mỗi cuốn 1.00

Hai quyển sách nầy của ông Trần-phong Sắc soạn ra đã được Hội-đồng khảo duyệt nhận dụng. Sự hữu ích của hai quyển sách nầy chẳng cần phải nói ra, chỉ xin trích trong mỗi cuốn ra đây, một đoạn tựa của soạn giả:

Si-Hữu Bá Hạnh

In đôi quyển để dạy trẻ rất dễ,
Mua ít tiền mà cho trẻ đặng nên.
Vệ sanh 31 cách, giữ nền,
Xử thế 100 bài, sửa nết.

.....

Ái-Vân Tất Độc

Trước dạy vệ sanh làm gốc,
Sau khuyên xử thế vở lòng.
Dạy qua xuất giá, ở bên chồng,
Trăm nết đã đôi đều trọn.

.....

CHO LÁNH, CHO NHỮNG NGƯỜI MUA xe máy hiệu MALBROUGH

NHÊ NHÀN, CHẮC CHẮN, GỌN GÀNG

Nhà ĐẠI-ÍCH ở Cholon đường Marins số 325 325. Kính lời cùng chư-vị rõ rằng: Kỳ đua xe-máy sau nầy hãng ĐẠI-ÍCH không có dự đua. Nghĩ vì mấy kỳ đua rồi, chư-vị cũng rõ, sự hay đó là tại *NƠI NGƯỜI DỊ ĐỊA* không phải như nơi *CÁI XE KHÔNG* mà đặng.

Mà nghĩ như vậy mà hãng ĐẠI-ÍCH khởi tôn hao trong kỳ đua sau nầy vẫn cũng nhờ thế mà từ đây sắp tới vị nào muốn xe-máy hiệu MALBROUGH thì hãng sẽ vui lòng cho tại 10 phần trăm. Các ngài bán xe máy muốn mua bán lại thì hãng cũng sẽ cho huê-hồng như vậy.

Gần đi khắp nơi, cách • Lãnh hóa giao ngân •

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à nos liqueurs)

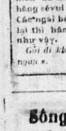

Hiểu bấy giờ bổn nước, Hoàn-kỳ có một 3 điều chú đã ngài: Ai biết mà biết nên tiếp người mình nên người ở nước, ở đông chết hết, ba nói sắc chánh, ai ngày 3 người trợ người đông cai tác-ở thêm sông chuyện.

Kẩy ba ở một người ở thêm hoa, ba mà của biết tại đây hay nay đều bao biết nơi mà nên cho lựa không phải bởi vậy? Ông giá đây tại đây: Có ai là đó mà hết, ai đến thì trước hết ta ơn: hay uống rượu một ly nhớ rượu Quina Bisiniaux Mazet đi mới thở trong mình hết lão.

Người khách nghe nói nông ni lòng, muốn một vậy trường thy nhơ hay, liền vô nhà mà tra đi nước đó đang thử rượu Quina Bisiniaux mà đăng mấy hiu. Lạ ta ba nghe nói đăng nó ông thơm ngát, nông bên rồi nâng ly đưa vô miệng nếm thử mà nhớ lấy phía.

THỜI-SỰ CẨM-NANG

QUYỂN SÁCH:

THỜI-SỰ CẨM-NANG năm 1926 vừa xuất bản. Các vị Cai Phó tổng, các vị Hội đồng Địa hạt, Hương-chức mỗi làng, cùng các quí điền-chủ nên mua mà xem cho rõ thời-sự mà lại được giải muộn nữa.

Giá bán..... 2$50

Qui vị nào muốn mua thì gởi thư mà mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, 13 rue Lucien Massard, Saigon. Xin nhớ gởi phụ thêm tiền gởi bảo đảm (0$30).

MÁ LÁY

Đã có nhiều chế gởi thư khen ơn Máy là rất ích lắm. Nhà có tiền ít rượu nhỏ xét mà ăn trộm không dám lo hành, lại nhiều chỗ đã khoe rằng có bao ăn cướp trong thương phải bướm. Ghe buôn bán đêm có sẵn thì tôi phải lánh xa. Bổn hiệu bày giờ có bán một thứ nó có máy có dưới như sống bên ta vậy, đi ra làm 3 ngăn một cây, tiền gởi chẳng tốt xa gần.

SOI-GIANG-NHO, Bentre.

Có một mình

Hàng lớn như

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

L. SOLIRÈNE

mới bán được rồng thuốc thượng hạng, đã tinh-tấn nhứt giá lại rẻ không nơi nào sánh kịp.

Bởi nhờ cách sắp đặt yên khéo, sự buôn bán thạnh-vượng nên có thể sỉ thuốc tốt và rẻ không có nhà thuốc nào như đây mà sỉ được (sỉ nhiều thì giá rẻ là lẽ thường)

Sự bền vững trong sáu chục năm trời là cái đảm bảo kết chắc sự ngay thật trong nghề thương mãi của chúng ta vậy

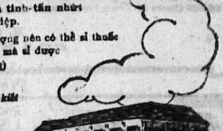

Bán sục giá nhiêu:

Dầu những giá hàng nào mỗi món đều tăng lên, song nhờ giá lục quan lâu cao, nên có thể bán rẻ được

Qui khách có cần dùng mua thuốc xin phải nhớ giá trước và xin mời đến lận nơi mà coi cho biết những kho trữ thuốc của bổn hiệu

Ở xa bất kỳ mua nhiều hay là ít cũng không tính tiền gởi

Thuốc cần nhứt cho người đờn bà đẻ:

Những người xanh xao, gầy yếu, mệt mỏi khi bị bịnh hậu sản thì nên dùng:

NUCLEARSITOL GRANULÉ ROBIN

Thuốc nầy uống vào thì ăn ngon, ngủ yên, rất mau lại sức. Thật là một thứ Sâm-Nhung-Hoàn của Thái Tây.

STRYCHNARSITOL ROBIN *(AMPOULES)*

Là một thứ thuốc chứt rất công hiệu, lại mạnh hơn thuốc trên.

Những người đa tư-lự, ngủ ít được, hao kém tinh thần thì nên uống:

BROMONE ROBIN

Là thuốc định tinh thần rất thần hiệu.

Những người bị bịnh giang-mai (tiêm-la) hay là đẻ non tháng thì phải tiêm (chít) thuốc:

BISMUTHOIDOL ROBIN

Thuốc nầy tiêm không đau mà lại mau lành bịnh, rất công hiệu.

Các thứ thuốc nói trên đây, bào chế một cách rất tinh khiết tại:

ĐẠI DƯỢC PHÒNG Mcie — ROBIN Ở PARIS

Là một nhà bào chế to ở bên Pháp đã nổi tiếng khắp cả Hoàn Cầu. Có để bán tại các nhà bào chế (Nhà thuốc Tây). và tại PHARMACIE SOLIRÈNE.

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tận lớn thành Paris về

KHÁNH-KỲ và Công ti

64, Đường Đô-đốc (Boulevard Bonard), Saigon

Lãnh rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đẹ sắc hình vẽ bằng mực tàu; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán bán đồ để dùng chụp hình; Rửa hình và sửa kiểu rất giống. — Ở tiệm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn thủy bằng mực, bằng dầu đủ các màu. Về vẽ hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, thì đồng bạn muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

(Qui khách ở Lục-tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi hay đánh giấy thép cho chúng tôi hay sẽ đến tại nhà.

KÍNH cáo bà !!
KÍNH cáo nhà tri-thức !!

Chánh nghĩa-vụ đồng-bào là đương thời phải quảng-khai thương-mãi, chấn hưng công-nghệ trong xứ phải.

Mấy giấy để các nhà thương-mãi công-nghệ nước ta, ấy là một tấm quang-hệ, các nhà tri-thức Việt-Nam nên chú ý.

Muốn giản thì đến mua tại

NHÀ MÁY

Nguyễn-Thanh

CỦA ANNAM

Nhà máy NGUYỄN-THANH ở tại Binh-mới, Tỉnh-hạt Saigon có mua bán lớn gạo, nên mỗi mấy bay thiên-hạ công mấy đang mua bán lớn vựa lúng đem bán tại tại nhà máy chúng tôi.

Ai có gạo mua chăng tôi ở tại nhà giấy số nhà 32, đường Pallerin Saigon, mà bán là giá hơn cả.

Bởi chúng ở tại nhà máy NG.-THANH Tỉnh-hạt Saigon.

NG.-THANH-LIÊM và TRẦN-VĂN-[illegible] Kính cáo

SÁCH CÓ ÍCH

Quan Y-khoa tấn sĩ SARRAMON làm mới rồi quốn sách DƯỠNG-SANH dịch ra bằng chữ Quốc-ngữ, in có nhiều hình đã cắt nghĩa trong các chứng bịnh và cách điều trị. Thật là một quyển sách có ích cho mỗi người. Ước ao sao mỗi nhà có một quốn để coi theo đó mà phòng bịnh hoạn và cách vệ sanh thì lấy làm qui lắm.

Giá mỗi quyển..... 1$00 | Ông thêm tiền gởi... 0 20

CÓ BÁN TẠI

NHÀ IN L'UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA

157, đường Catinat — SAIGON

XE MÁY ĐẠP
CỦA HÃNG M. CAFFORT
hiệu:
«ALCYON»
không hề thua ai

Đua đường trường cũng là đua tại trường thì hiệu ALCYON đều lấy giải nhứt luôn luôn.

Kỳ 24 Mai 1928, cuộc đua Saigon — Hocmon — Saigon 60 km. M. Didon hạng nhứt cỡi xe ALCYON.

Kỳ 10 Mai 1928, cuộc đua tại trường đua:
1.000 thước M. Céltocurt hạng nhứt cỡi ALCYON
20.000 thước M. Tran-van-Chanh hạng nhứt cũng cỡi ALCYON.

M. CAFFORT.
Nº 30, 36, 36. Rue Catinat.— SAIGON

Bán hàng lụa
Họa chơn dung
Bán đồ Bazar
CHẾ TẠO
Dầu Từ-bi
TƯ BỔN
200.000 $

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat.— Saigon

MUA BÁN
rất mực thiệt thà
Hàng tốt giá rẻ:
Thơ từ đề:
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat.— Saigon
Dây thép đề tên:
NGUYENDUCNHUAN SAIGON
Dây thép nói:
Nói với chủ-nhơn số 566— Nói với sở mua bán số 560

Hãng buôn E. HEUMANN
102-104, đường Mac-Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng nầy các thứ rượu như:
Champagne hiệu CHAUVET sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu PRIEUR sec hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu JOLLY 1/2 sec
Rượu bọt: CHATEAU DE BEAULIEU
Rượu mạnh IZARRA.
Rượu mạnh PERE KERMANN.
Rượu rom hiệu BLACK HEAD RUM
Rượu rom hiệu BRIAND
Sirop làm bên Pháp đủ thứ CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT lại xứ Frontignan.
Rượu chát thứ tốt và thứ thường dùng tại xứ BORDEAU và BOUGOGNE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocolat có sữa bằng bột hiệu ELESCA.
Màu thiệt tốt để dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.
Có tiền dẫn chữ Quốc-ngữ rất tiện
Thuốc NÉOPTOL, để trừ khử vi trùng và phòng sự vệ-sanh trong nhà
Dầu thơm hiệu GELLÉ RIGAUD, LAMOTTE.
Nước sức tóc — Đủ các thứ.

assainit la maison
chasse les insectes
détruit les microbes

Tẩy sạch uế trược
giết chết cả loại côn-trùng và vi-trùng độc ác
Giá rẻ mà lại tốt hơn các thứ khác giá 0$50 một thùng nhỏ

Bột ăn PHOSPHATINE FALIERES danh tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kính lắm.

Có mua chuộng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES dùng bồ tinh than, ích cho con nít mất sữa, người lớn đau huyết, ông già bà cả liệt nhược, cũng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, Số 6, đường La Tacherie.
R. C. Paris.

Phần thưởng qui trọng
Cho những người hút thuốc JOB

Hãy nên hút thuốc JOB vì mùi đã ngon lại thơm, không khô cổ, may được Bon prime thì được lãnh đồng hồ trái quít bằng vàng, xe máy.

Cái Bon prime đó hình dạn như vầy.

Nó bằng một miếng giấy carton mỏng, vuôn vức sáu phân, một bên mặt thì có hình ông già hút thuốc JOB, còn bên khác thì có chủ hãng ký tên và có nhứt định trước thưởng đồng hồ hay là xe máy. Phần thưởng nói trên đây đều là đồ xứng đáng.

Thuốc JOB trữ tại hãng BOY LANDRY ở gần nhà hát Tây.

Vậy chúng ta hãy nên hút ròng thuốc JOB hay là không hút thuốc.

Trước sau như một

Bọn thanh-niên chúng tôi, chủ nhơn hiệu Nam-chấn-Hưng ở tại Chợ-lớn, bước đầu ra nơi thương trường có hai cái đặc biệt, khác hẳn các bạn đồng nghiệp, một là mở ngôi hàng tại Chợ-lớn, hai là chẳng hề dám kêu réo cầu « xin đồng bang giúp sức ».

1º Vì sao mà mở ngôi hàng tại Chợ-lớn? vì chúng tôi thiết nghĩ muốn tranh thương thì phải tranh với người ngoại bang, nên chẳng sợ rằng chỗ Chợ-lớn là nơi của khách mà chen vai vào dành đục với họ, chớ người mình dành với người mình sao gọi là tranh thương?

2º Vì sao chẳng cầu « xin đồng bang giúp sức »? Là vì chúng tôi thấy người ta thường dùng cái câu ấy, lấy cái lòng ái chủng của đồng bang mà lợi dụng cho mình, rốt cuộc rồi thì thấy ra mình lừa dối đồng bang.

Nói cho phải, nhờ hai cái đặc biệt ấy mà cuộc thương mãi của bổn hiệu càng ngày càng thạnh, người Nam và người Khách ở tại Chợ-lớn cũng đều đồng thịnh mà nói rằng bổn hiệu bán rẻ hơn bất cứ là ngôi hàng nào của người ngoại-bang. Vì cuộc thương-mãi may mắn ấy mà bổn hiệu trong ít lâu đây phải dời phố lại số nhà 284 cũng trong đường Marins, còn đương cất, cho được rộng rãi và giảng tiện hơn. Giá bán thuở nay rẻ thế nào chư qui khách cũng đã choán rõ ngày nay bổn hiệu cũng cứ một mực bán rẻ như thế, cầu cho lời ít mà bán được nhiều thì giai bền hơn là bán cho mắt, lời nhiều thì tất nhiên phải bán ít. Cũng chẳng dám kêu réo đồng bang giúp sức, chỉ cầu xin đồng bang gởi thơ xin bổn hiệu một tờ mục lục sơ lược mà sánh giá với các nơi rồi nhiên hậu sẽ mua đồ. Mua từ 5 đồng sắp lên thì gởi (contre remboursement) mà chủ mua phải gởi mandat trước 20 %, và tiền thùng cước và việc hao mất dọc đường thì cũng về phần chủ mua. Thơ viết thì cứ đề

NAM-CHẤN-HƯNG 170 rue des Marins Cholon
dây thép: Bazarannam. — Cholon
Mandat thì đề cho M. PHAN-VĂN-THIẾT chủ nhiệm hãy hành

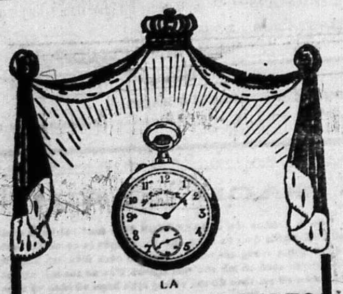

LA
REINE DES MONTRES
DES FABRIQUES
PÉTOLAT Frères & ANGUENOT de Besançon

Les plus hautes Récompenses aux Expositions
GIÁ:

Hiệu « REINE DES MONTRES »	vàng Huê-kỳ		8 00
Id.	Id.	có dây chuyền	10 50
Id.	Id.	có dây chuyền và hộp đựng	11 00

Hãng MAGASIN UNIVERSEL.
Nhà R. CHOMIENNE,
Place du Théâtre.

PHOTO-STUDIO
Saigon, 136-138, rue Catinat

NÊN XEM GIÁ CỦA BỔN-HIỆU DƯỚI ĐÂY:

Kiến lấy hình:			Đồ hóa học để rửa hình:	
4 1/2×6 la boîte de 12		0$35	Alun de chrôme les 100 gr.	0$10
6 1/2×9	»	0 45	Bromure de pot les 100 gr.	0 35
45×107	»	0 45	Carbonate de soude le kg.	0 55
6×13	»	0 60	Diamidophenol les 100 gr.	0 8
9×12	»	0 75	Hydroquinone les 100 gr.	0 65
10×15	»	1 10	Hyposulfite de soude le kg.	0 31
13×18	»	1 25	Métal les 100 gr.	1 30
18×24	»	1 30	Sulfite de soude le gr.	0 70

Giấy họa hình « Lumière »		Giấy họa hình hiệu « Guilleminot »	
Bao nhỏ 10 tờ 9×12	0$15	Bao nhỏ 24 tờ 9×12	0$35
» 10 » 13×18	0 25	» 12 » 13×18	0 35
» 10 » 18×24	0 50	» 6 » 18×24	0 35
Bao lớn 100 » 13×18	2 20	Bao lớn 100 » 18×24	4 00
» 100 cartes postales	1 20	» 100 cartes postales	1 20

Giá bán thiệt rẻ về các thứ máy chụp hình và đồ phụ tùng
PHOTO-STUDIO

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
Du Docteur RIP

Vệ sanh TỬU của Lương-y RIP chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cũng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đà thỏm mỏn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử tăn thành đồng, mặt mày tươi tố coi như trẻ, lại măng hơn xưa.

Còn con nít bệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da thịt đỏ săng, tinh thần tráng kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc
Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 189 Cholon.
Dépôt Pharmacie Franco Annamois 189 Rue des Marins Cholon.

Nº 72

HỒNG-GIÁP-TỬ

Soạn-giả: [illegible]

THIÊN THỨ NHÌ
BẰNG-KIM-LIÊNG RA MẶT

XVII

Nàng hỏi: «Vậy mà cậu nói thiệt hay chơi.» Người nọ: «Tôi tên là Bảo-Giác, năm nay niên canh ba mươi tám tuổi, nếu tôi nói dối thì xin trời đừng dung mạng.» Nói rồi bèn bưng ly rượu uống rốc. Thế là Bảo-Giác mới gạt vợ Bảo-Kỳ đó. Vợ Bảo-Kỳ bước ra, gần xa nghĩ nghị, nàng rất áy náy trong lòng. Nàng bèn nói thầm rằng: «Trời đất ôi! tôi nghi Đức-cha kết oán quá. Tôi sợ chàng bất ý để phòng mà phải lâm vào lưới thỏ.» Nàng còn chút hi-vọng rằng chồng nàng đã về nhà nên nàng lật đật trở về xóm Song-lạc. Lúc nầy đã bốn giờ sáng rồi. Nếu Bảo-Kỳ chưa về thì ắt chàng phải bị đều chẳng lành....

XVIII

Nàng đi về càng gần đến nhà, ngực nàng càng đánh liên thinh, chưn nàng lại càng bủn rủn. Nàng đi đến đường Ý-đàm thì nàng thấy dưới cột lồng đèn ngay trước đường vào nhà nàng một tốp người rất đông. Coi bộ mấy người nói chuyện ồ-ào lắm dường như có việc lạ thình lình xảy đến, xao xiếng lòng người. Nàng đi đến gần mà nàng run tợ thằng-lằng đứt đuôi. Không một ai để ý thấy nàng, vì người nào người nấy cũng kinh tâm tán đởm hết. Xóm Song-lạc tuy rằng là xóm nghèo hèn hạ tiện hơn hết, song lại là một xóm yên ổn không khi nào có án mạng bao giờ. Bởi vậy nên vợ Bảo-Kỳ nghe có người nói rằng: «Đã hơn mười năm rồi ta không thấy chuyện như vầy.... Nàng bước thêm một bước, thì càng thêm mọc ốc hỏa mình. Nàng thấy con đường hẻm đen nghịt thiên-hạ, kẻ vô người ra, kẻ qua người lại. Có một tốp lính đứng giữ không cho thiên-hạ tràn vô nhà. Nàng ráng đến ngay nhà, nàng, bỏ mắt vào trong: ồ hôi! Nàng bủn rủn tay chưn, té xiểu. Cửa nhà nàng mở bét. Thiên-hạ đứng chật trong ngoài, mấy đứa con của nàng khóc than nghe thảm thiết. Có người đàn-bà lối xóm đương đứng coi thấy vậy động lòng lại ôm xốc đỡ nàng. Nàng chưa hay biết tin dữ đợi nàng, nhưng nàng định trước..... Mặt nàng xanh như tàu lá, tiếng tăm đức bặt, chỉ còn nghe tiếng ư ư..., con mắt nàng đỏ chạch nhưng nước mắt ráo khô. Nàng nương theo người đàn-bà vịn nàng bước vào nhà nữa riêng. Nữ tỏ như ngây như dại.... Vào nhà thấy Bảo-Kỳ về đợi nàng... đợi nàng... nhưng chỉ trơ trơ xác đợi... chớ hồn chàng phưởng phiêu, mây bạc đã trông chừng. Hai đứa con chàng qui gối khóc than, dầu ai có cứng phổi chai gan cũng khó nỗi ngăn cầm giọt lụy. Thi-hài xem rất gớm ghê, bị bốn mũi dao đâm xem coi lung hứt: hai mũi nơi bụng, một mũi nơi vai, một mũi nơi gò má. Nhưng mấy mũi đâm ấy không đủ làm chết. Xem kỹ thì thấy nơi cổ có dấu tay bấm bầm tím. Tên hung-phạm xem thế Bảo-Kỳ bị bốn dao nhưng không chết, nên hắn bỏ dao, bóp lấy họng chàng. Quần áo chàng rách lướt, rách te từ miếng. Thấy vậy thì định chắc rằng trước khi chàng chết chàng có vùng vẫy, đương cự cùng tội bung-phạm một cách rất kịch liệc. Chàng cao lớn đình đàng sức lực mạnh mẽ, không lẽ một đứa nó hại nổi chàng. Lính gát đường tìm thấy chàng nằm trên một vũng máu, gần mé sông. Có một tên lính biết mặt chàng hô lớn lên rằng: «Tôi không biết tên gả nầy song tôi biết hắn ở lối con đường Ý-đàm. Vậy cũng chẳng chở đến nhà xác làm gì, chở thẳng lại nhà hắn tốt hơn.» Chở về đến nhà thì người lối xóm đều nhận được là Bảo-Kỳ. Một truyền mười, mười truyền trăm, trăm truyền hằng hà sa số.... cho nên không đầy nửa giờ đồng hồ, thiên-hạ đến xem chật trong, chật ngoài... Hai đứa nhỏ nghe tiếng ồ-ào bên tai, thức dậy, thấy thầy cha, hoảng hốt rơi đầm giọt lụy. Ông cò tại quận hay có án-mạng thì lật đật chạy đến. Cũng trong lúc nầy vợ Bảo-Kỳ đương ôm thây chồng chết sửng. Nàng chẳng kêu la một lời chi đặng.

(Sẽ nối tiếp)